

M. T. I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Főm-utca 5-7. Telefon: 158-490, 156-560

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h í r e k

1970. május 21.

bb. 1. a diákok 91,1 százaléka végzi el az általános iskolát a tanköteles kor végéig - újabb terv az arány növelésére

i vt/j/e zs la

1970. május 21.

előkelő helyen áll hazánk a nemzetközi iskoláztatási ranglistán: Magyarországon a fiatalok 91,1 százaléka végzi el az általános iskola 8. osztályát, a tanköteles kor - a 16. életév - végéig. a művelődésügyi minisztériumban most elkészült felmérés azt bizonyítja, hogy különösen az utóbbi években volt számottevő a fejlődés. az 1952-53-as oktatási évben például azoknak az aránya, akik évfolyamvesztés nélkül, azaz 14 éves korig fejezték be általános iskolai tanulmányaikat, még csak 52,9 százalék, 1960-61-ben, az oktatási reform kezdetekor 70,8 százalék volt.

dr. kálmán györgy, a közoktatási főosztály általános iskolai osztályának vezetője elmondotta, hogy a 91,1 százalékos arány további javítása érdekében keresik a szervezeti megoldásokban rejlő lehetőségeket is. ilyen például az úgynevezett pótló foglalkozás. jelenteg az a tanuló, aki megbukik vagy osztályozatlan marad, augusztusban tesz javító, illetve pótvizsgát. aki erre szorgalmasan készül, a nyári szünetben nemigen tud pihenni, szórakozni; aki viszont nem készül fel kellően, annál gyakran csak formális a javítóvizsga. ennek a helyzetnek megszüntetésére már több iskolában folynak kísérletek. az oktatási év befejezését követő két héten át a tanító, illetőleg szaktanár korrepetálja a tanulókat azokból a tantárgyakból, amelyekből bukásra állnak, s csak ezután minősítik /osztályozzák/ őket. a tapasztalatok azt mutatják, hogy ez a módszer eredményes: a gyerekek több mint 50 százaléka képes e viszonylag rövid idő alatt pótolni elmaradását. a kísérletben résztvevő pedagógusok már a tanév második felében gondosan figyelik, hogy milyen anyagrészekben mutatkoznak a „bajok”, hiányok. így az év végére differenciált képet tudnak alkotni a tanulók nehézségeiről, s a kéthetes pótló foglalkozás elsősorban a tananyag kritikus részeire irányul. az a diák, aki nem tudja mégsem pótolni a hiányt, augusztus végén javító vizsgát tesz.

/folyt.köv./

M

bb. 1. /a diákok...folyt./e

a tervek szerint a minisztérium az ősszel kezdődő harmadik kísérleti év tapasztalatai birtokában dönt majd véglegesen arról, hogy bevezetik-e országosan a júniusi pótló foglalkozások rendszerét, ami a diákoknak és pedagógusoknak egyaránt előnyös, mivel biztosítja a nyári szünet zavartalanosságát.

- ugyancsak egyik eszköze lehet az arány javításának, a bukácsok csökkentésének, ha a pedagógusok már az általános iskola első osztályában nagyobb gondot fordítanak a gyengébb képességű vagy hátrányos családi környezetből jövő gyerekekre. /mti/

bb. 2. a könnyüipari miniszter rendelete az egészségre ártalmas munkakörökben foglalkoztatottak munkaidejéről

i jf/lk/e 1e la

1970. május 21.

a magyar közlöny legutóbbi számában megjelent a könnyüipari miniszter rendelete az egészségre ártalmas munkakörökben foglalkoztatottak munkaidejének csökkentéséről. a rendelet részletesen meghatározza, hogy az ipar egyes ágazataiban hogyan alakul a heti óraszám. ólom- és vegyiártalom esetén például van olyan munkakör, amelyben 36 órát dolgoznak, a bőrparban egyebek között a cserzőanyag-gyártásnál és a festék-keverésnél 40-42 órát, a butoriparban a lakköntők 42 órát, a nyomdaiparban a mélynyomók 36, a betüöntők pedig 40 órát töltenek munkahelyükön.

a rendelet kimondja, hogy a csökkent munkaidő azokra a dolgozókra vonatkozik, akik napi munkaidejüknek legalább felét rendszeresen az egészségügyi ártalomnak kitett munkakörben, illetőleg munkahelyen töltik. a rendelet intézkedik arról, hogy azoknál a termelő egységeknél, ahol az egészségi ártalom miatt a dolgozók többsége rövidebb munkaidőben dolgozik - amennyiben a munka- és üzemszervezési, valamint a gazdasági okok indokoltá teszik - valamennyi dolgozó munkaidejét egységesen a meghatározott rövidebb munkaidőben lehet megállapítani. ez az intézkedés a nem termelő egységben dolgozóakra nem vonatkozik. a rendelet kimondja: ha az egészségre ártalmas munkakörben technológiai átalakítás miatt vagy más okból az addigi ártalom megszűnik, az érintetteket a továbbiakban a vállalat többi dolgozójára megállapított munkaidőben kell foglalkoztatni.

a rendelet által megállapított csökkentett munkaidőt 1970. december 31-ig be kell vezetni. a rendelet intézkedik arról, hogy az egészségi ártalom miatt csökkentett munkaidőben dolgozók keresete a kevesebb óraszám miatt nem csökkenhet. /mti/

MA
- 2 -

bb. 3. harmincöt virágkocsi a debreceni karneválon

vid/e ká hgy

1970. május 21.

debrecenben augusztus 20-án rendezik az ötödik országos virágkarnevált, amelyen a tervek szerint 35 virágkocsi vonul fel. a hagyományoknak megfelelően a menet végighalad a városban, majd a zsűri a nagyerdei stadionban értékeli és díjazza a virágkészítők mestermunkáit. az idei virágkarneválnak külföldi vendégei is lesznek. hat virágkocsit a külföldiek vonultatnak fel: debrecen bulgáriai testvérvárosa, sumen és lengyel testvérvárosa, lublin kompozícióján kívül osztrák, jugoszláv, román és bolgár résztvevője lesz a karneválnak. az idén első alkalommal a külföldi virágkompozíciókkal együtt értékelik a hazaiakkal. /mti/

bb. 4. a theatre du tertre vendégjátéka az irodalmi színpadon

i fe/gk/e zs la

1970. május 21.

nagymultu francia színházi együttes mutatkozik be a napokban a fővárosban, az irodalmi színpadon: a georges charaire alapította theatre du tertre vendégegyüttes május 22-én és 23-án paul claudel „a csere”, című lírai drámáját adja elő. a művet jean-laurent cochet és georges charaire rendezte, s a budapesti közönség a darab szerepeiben danielle ajonet, véronique charaire, francois timmerman és francois perrot ismert francia művészeket láthatja majd. /mti/

bb. 5. a rádió a bnv-ről

i zsu/gk/e la zs

1970. május 21.

a budapesti nemzetközi vásár idején a rádió rendszeresen tájékoztatja a hallgatókat a vásár eredményeiről. a krónika riportjai, híradásai a szakmai bemutatókról, sajtótájékoztatóról és üzletkötésekről számolnak be. a gazdaságpolitikai rovat pedig csaknem naponta jelentkezik majd különkiadással „bnv 1970”, címmel. ebben a műsorban a riporterek foglalkoznak a többi között azzal, hogy a harmadik öt éves terv egyik legjelentősebb vállalkozása, a járműprogram hogyan alakult s hogyan jelentkezik a vásáron. /folyt.köv./

MA
v
- 3 -

bb. 5. /a rádió...folyt./e

tájékoztatnak a bnv tükrében a könnyűipar rekonstrukciójáról a számítógép-programról és hazánk nemzetközi termelési kapcsolatairól is. a „tárgyalóasztaltól tárgyalóasztalig„ című adásban a legérdekesebb üzletkötéseket mutatják be.

a vásár második vasárnapján „zenés séta a bnv-n„ címmel hangulatos helyszíni közvetítésben vezetik el a hallgatókat a legérdekesebb pavilonokba. a látogatók segítségével berendeznek egy korszerű otthont a vásáron fellelhető legmodernebb háztartási gépekkel és a legszebb, legkényelmesebb butorokkal. vendégül látnak egy szocialista brigádot is, amelynek tagjaival sorra megnézik a pavilonokat és az egyszerű látogató véleményét is ismertetik a könnyűipari cikkekről.

a rádió vásári programja a „mérlegen a bnv„ című összeállítással zárul, amelyben értékelik az idei vásár eredményeit és tapasztalatait. /mt1/

...-

bb. 6. faipari gépek balesetelhárító óvrendszabálya

i jf/lk/e ie la

1970. május 21.

megjelent a faipari gépek és berendezések balesetelhárító és egészségvédő óvrendszabálya. az egységes rendszabály kiadására azért volt szükség, mert a faiparban évek óta sok a baleset és az egészségvédelem is kívánnivalót hagyott maga után. az óvrendszabály előírásait a gépekkel, berendezésekkel dolgozó üzemekben, fafeldolgozóknál mindenhol alkalmazni kell. azok ellen, akik az óvrendszabályban foglaltakat nem tartják be, a cselekmény súlyától és jellegétől függően büntető szabálysértési, illetve fegyelmi eljárást lehet indítani.

az utasítás 1970. július 1-én lép hatályba. /mt1/

...-

- 4 -

bb. 7. megfiatalodnak a főváros piacai

i gy/gk/e zs la

1970. május 21.

becslések szerint tavaly a budapestiek csaknem négy millió forintért vásárolták a piacokon és vásárcsarnokokban, ahol a háztartásukban szükséges élelmiszerek 22 százalékát szerezték be. tavaly az előző évinél két százalékkal több - összesen 18 000 vagon - árut kínáltak a termelők. a nagy forgalom, s a növekvő igények miatt, minden évben fontos feladat a piacok korszerűsítése.

a főváros egyik legöregebb piaca, az újpesti istván-piac 1972-re újjászületik. mintegy 30 millió forint költséggel átépítik és bővítik, s a hozzácsatolt résszel együtt tízezer négyzetméteressé alakítják. két év múlva már új üzletekben, korszerű pavilonokban árusíthatnak a termelők és a kiskereskedők.

nemrég fejeződtek be a több mint tízezer négyzetméteres tolbuhin-csarnok felújítási munkái. az 1897-ben megnyílt csarnokot három és félmillió forint költséggel építették újjá, s az idén megkezdik az épület homlokzatának felújítását. a szakemberek év végére befejezik a sérült pirogránit-mozaikok orvoslását. a cserére váró különleges díszítőelemek másolatait a zsolnay-gyárban készültek. ezenkívül újjáépítik a régi felvonókat is.

fokozatosan épül ki a bosnyák téri piac. a néhány évvel ezelőtti korszerű raktárral, modern üzletekkel, pavilonokkal „berendezett„ nagy piac idén tovább terjeszkedik. most mintegy négyezer négyzetméternyi földes területet csatornáznak és betonoznak, s az év végére elkészül az új rész villanyvilágítása is.

a hunyadi téri vásárcsarnokban felépítik a közért új, utcára néző önkiszolgáló élelmiszerboltját. a valószínűleg ez év végére elkészülő modern élelmiszeráruháznak két bejárata lesz: az utcait piaci záróra után sem csukják be a vetők előtt.

óbudán, a kórház-utcai piacon, valamint a garay-téri csarnokban felújítják a hűtőházat. a múlt század végén megnyílt hunyadi-téri és klauzál-téri piacokon pedig a tetőszerkezet rekonstrukciójára kerül sor. /mt1/

...-

- 5 -

bb. 8. beérett az új, bőventermő keszthelyi paradicsomfajta
vid/e ké la 1970. május 21.

beérett az új keszthelyi paradicsomfajta az agrártudományi főiskola üvegházában. az új hibridet egy éve ismerte el a mezőgazdasági minősítő tanács, s a keszthelyi szakemberek megkezdtek elszaporítását. a fajtát dr. Kovács János, a kertészeti tanszék munkatársa 400 különböző hibrid közül választotta ki. legértékesebb tulajdonsága a koraiság és a bő terméshozam. a két- és fél méterre is felkuszó paradicsombokrok 15-20 százalékkal nagyobb termést adnak, mint a hazánkban ismert belföldi és külföldi fajták és két héttel előbb hozzák termésüket. /mti/

bb. 9. hat évet kapott a nótórius iskolai tolvaj
i bc/mm/e zs la 1970. május 21.

nagy Jánosné dőczy Ilona, 34 éves alkalmi felszolgáló, ceglédberceli lakos, akit korábban nyolcszor megbüntettek s hét évet töltött börtönben, szabadulása után lakhelyéről szinte naponta felutazott Budapestre, s itt, valamint a főváros környékén sorozatosan újabb bűncselekményeket követett el. tanítási idő alatt besurrant különböző iskolákba, s míg a diákok torna-, kémia- vagy biológiaórára más helyiségbe mentek, az osztálytermekben hagyott ruhaneműt megdézsmálta. a 2., a 7., a 8., a 9. és a 10. kerület egyes iskoláiban többször is járt „beszerzőköruton”, s kollégiumból, balettintézetű öltözőből, a fővároson kívül pedig a ceglédi gimnáziumból is lopott. ha az iskolában valaki megkérdezte tőle, hogy mi jártaiban van, rendszerint azt válaszolta, hogy tanárnőre vár, vagy takarítónői állás iránt érdeklődik. a sorozatos bűncselekményekkel 46 gyermeket károsított meg mintegy huszezer forint értékben. az ellopott holmit elzálogosította.

a központi kerületi bíróság nagy Jánosné dőczy Ilonát hatévi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

- 6 -

bb 10. kohászati alapanyagokért hajlitott idomok
vid/ká kcs hgy 1970. május 2ám

a dunai vasmű lemezfeldolgozó gyárában az igényeknek megfelelően növelték a hajlitott idomok, az úgynevezett profilok termelését. az idén a tavalyi 72 000 tonna helyett kilencvenezer tonnát állítanak elő. ennek a mennyiségnek több mint a felét a dunai vasmű hat országba, a szovjetunióba, Lengyelországba, az NSZK-ba, Jugoszláviába, Görögországba és Iránba exportálja, a legnagyobb vásárló a szovjetunió, ahova az idén 28 000 tonna profilt szállít a vasmű, amelyért cserébe fontos kohászati alapanyagot kap. /mti/

bb 11. kemping cserkeszőlőn
vid/ká kcs hgy 1970. május 21.

a gyógyhatású, kilencvenkét fokos melegvízzel táplált cserkeszőlői gyógyfürdő mellett kempinget épített a szolnok megyei idegenforgalmi hivatal. a másfél hold kiterjedésű, fákkal övezett szép fekvésű területen tíz komfortos faházikót állítanak fel, amelyekben egyszerre ötven vendéget helyezhetnek el. a házikók mellett százharminc utánfutó lakókocsi elhelyezésére nyílik lehetőség, a kempinghez központi, szolgálati épület is tartozik, mosdó és főzőhelyiségekkel, raktárral. a cserkeszőlői tábornok Juliusra, az üdülési fődényre átadják rendeltetésének. /mti/

bb 12. tanácsi tájékoztató iroda kiskunhalason
vid/ká kcs hgy 1970. május 21.

a kiskunhalasi városi tanács irodát nyitott a lakosság tájékoztatására. az érdeklődők itt kaphatnak választ a közérdekű kérdésekre. az újszerű fórum létrehozása mintegy folytatása annak a törekvésnek, hogy minél közvetlenebb kapcsolatot alakítsanak ki a tanács és a választók között. a kiskunsgói városban már rendszeressé váltak a fejlesztési tervek megelőző közvéleménykutatások. most, a negyedik ötéves városfejlesztési terv végleges kidolgozása előtt csaknem tízezer javaslat érkezett a tanácshoz. /mti/

-7-

8.15/kcs

10 915

bb 13. „zarándok kulacsok,, etiópiába

vid/ká kcs hgy

1970. május 21.

kulacsgyártásra specializálta magát a mezőhegyesi v ar
szövetkezet. a hazai piacokra fél-, egy- és másfél literes turista-
kulacsokat készítenek. a különböző színekre festett alumínium
kulacsok könnyűek, praktikusak. exportra speciális termoszkulacso-
kat gyártanak. a festett alumínium kulacsokat vastag posz v
vonják be, s ha a posztót megnedvesítik, naphosszat frissen
marad a víz. az ugynevezett „zarándok kulacsból,, többek között
etiópiába, ghanába, ciprusra és ju oszlávlába s á itanak./m /

bb 14. az országos vízügyi hivatal tájékoztatója

um/kcs bs

1970. május 21.

a maros árhulláma szerdán este 44 centiméterrel a maxi um
felett makónál tetőzött. a világi ó b rendezések fényénél
egész éjjel nagy erővel folyt a védekezés. egyes mélyfekvésű
lakott helyeken kisebb mértékű részleges áttelepítést rendeltek
el.

a tisza alsó szakaszának vizállását a maroson levonuló
nagy vízmennyiség is emeli.

a tisza felső árhulláma elérte tokajt. e szakaszon a bod-
ros áradása miatt további kisebb vízszintemelkedés várható.
a tisza mentén csak szórványos jellegű áttelepítésre k rült
sor.

csütörtökön a h a nali órákba 20 méter szélességben átvágták
a szamos balparti tiltását. ennek hatására a víz visszaveze-
tése a kraszna-tisza-szamos közben is meggyorsult./mti/

9.25/kcs

-8-

16 930

bb 16. ulan-batorba utazott párdi imre

j/kcs bs

1970. május 21.

párdi imre, az országos tervhivatal elnöke csütörtökön
tervhivatali delegáció élén ulan-batorba utazott, ahol b.
rincsenpezsével, a mongol népköztársaság állami tervbizott-
ságának elnökével tárgyal a két ország 1971-1975. évi kétoldalú
gazdasági együttműködésének kérdéseiről./mti/

bb 17. visszaérkezett csehszlovákiából

k vt/mm kcs bs

1970. május 21.

az a küldöttség, amely a magyar partizán szövetség és a nácizmus
üldözöttei bizottságának képviselőjében terezinben részt vett
a hajdani koncentrációs tábor felszabadulásának 25. évforduló-
ja alkalmából rendezett ünnepeken./mti/

bb 15. apátfalván és magyarcsanádon a község magasabb
területén helyezték el az asszonyokat és a gyermekeket

vid/ká kcs bs

1970. május 21.

a csongrád megyei árvízvédelmi területi bizottság óva-
tosságból elrendelte, hogy a legjobban veszélyeztetett két
marosmenti községen, apátfalván és magyarcsanádon belül a
magasabb területen helyezték el az asszonyokat és gyermekeket.
a vasutállomásokon szerelvényeket helyeztek készenlétbe, amek-
kel végső szükség esetén a gyermekeket, az asszonyokat és az
idős embereket elszállítják. a férfi lakosság részt vesz a
gátakon folyó védekezési munkában.

makó városban a töltésekhez közelfekvő, legmélyebb
lakónegyedekből mintegy 400 családot, több mint 1000 embert
költöztettek ki, mivel a folyó árhullámának felső szintje 3-4
méterrel magasabb a város legmélyebb területénél. ugyanakkor
a város előtt, a magasabb pontokon „lokalizációs védelmi vona-
lat építenek ki, amellyel egy esetleges gátszakadás esetén
a víz szétterjedését szűk területre korlátozhatják.
/folyt.köv./

11.30/kcs

-9-

Tómasz

bb 15./apátfalván...folyt./ kcs

makónál a maros szintje a tetőzés óta csütörtök délelőtt 10 óráig 7 centimétert apadt és további lassu csökkenés várható. jelenleg már több mint 10 000 ember vesz részt az alsótiszavidéki vízügyi igazgatóság körzetében a védekezési munkákban.

makó térségében a várostól három-négy kilométerre nyugatra a gát közelében keletkezett nagy buzgárt a könnyűbuvároknak sikerült felderíteniük, s irányításukkal egyelőre fölíával elzárták a fakadó víz útját, tehát megszűnt a buzgár utánpótlása. már megkezdték a munkát a szádfalverők is, hogy véglegesen lezárják a buzgárt./mti/

-.-

ama

bb 19. bölcsődei ankét szombathelyen

vid-kz/tné szb bs

1970. május 21.

bölcsődei ankét volt csütörtökön a szombathelyi egészségügyi szakiskolában. mint többek között rámutattak, a gyermekgondozási segély széles körű igénybevétele mellett is körülbelül négyszer annyi helyre lenne szükség a bölcsődékben, mint amennyi jelenleg az országban rendelkezésre áll. az ideális az volna, ha ezer lakásra 50 bölcsődei hely jutna. ennek megvalósítása azonban meghaladja a népgazdaság teherbíró képességét. a negyedik ötéves terv időszakában minden esetre újabb erőfeszítések történnek a zsufoltság, illetve a hiány enyhítésére: 1975-ig - elsősorban az új lakótelepeken - 8000-9000 helytel bővül a bölcsődék befogadó képessége, s ez részben bővítésből, részben új építkezésből adódik. még az idén megtörténik az egész országban a bölcsődék helyzetének felmérése. az így kapott adatok, illetve az újonnan kialakított korszerűbb normák alapján döntenek majd a szakemberek a szükséges rekonstrukciókról, bizonyos esetekben szanálásokról.

az ankét alkalmából kiállítás nyílt a szombathelyi csecsemő- és gyermekápolónőképző iskolában. a „tárlaton”, 17 vas megyei bölcsődében készült játékokat láthatnak az érdeklődők. /mti/

-.-

-10-

140

bb 18. mélyszerkezeti kőolajkutatás során Lovásziiban túlhaladták a 4 800 méteres mélységet

vid-ká szb bs

1970. május 21.

a dél-zalai olajmezőkön folyó mélyszerkezeti kőolaj- és földgázkutatás során Lovásziiban minden eddiginél nagyobb mélységet értek el: a furó csütörtökön már 4 800 méter alatt örölte a kőzetet. a cél az 5 000 méteres mélység elérése. a mérnökök, geológusok és furómunkások rendkívül nagy munkát végeznek: elsősorban a magas, 250-300 celsius fok hőmérséklet készletti nagy erőfeszítésre az ott dolgozókat.

az 5 kilométer mélyre tervezett kut furása közben több kőolaj- és földgáztároló telepet harántoltak át, amelyek nagyságát, ipari értékét azonban csak a furás befejezése után vizsgálják. a szakemberek úgy vélik, 5 000 méter mélységben további szénhidrogéntároló kőzetek helyezkednek el. /mti/

-.-

bb 20. állatorvosok, állattenyésztők kétnapos tudományos ülése kőszegen

vid-kz szb bs

1970. május 21.

a magyar agrártudományi egyesület vas megyei szervezetének állatorvosok és állattenyésztők társasága, valamint a vas megyei állategészségügyi állomás és állattenyésztési felügyelőség rendezésében csütörtökön kétnapos tudományos szakülés kezdődött kőszegen a jurisich vár lovagtermében. az ülésen - melyre az ország minden részéről, továbbá csehszlovákiából is érkeztek állatorvosok és állattenyésztő szakemberek. többek között a hormonkészítés szerepével, a szarvasmarhák gümőkór mentesítésével, a sertések mesterséges termékenyítésének jelentőségével, valamint az iparszerű állattenyésztés, állategészségügyi problémáival foglalkoznak. /mti/

-.-

bb 22. kalászol a rozs a nyírségben

vid-ká szb bs

1970. május 21.

kalászol a rozs, a homok kenyérgabonája szabocs-szatmár megyében. a múlt év őszén 61 ezer holdat vetettek be ezzel a növényvel, amelynek kedvezett az időjárás és a kései tavaszodás okozta elmaradást behozva, „utolérte magát”, általában egy méter magas száron hajtja a kalászt. tekintve, hogy a rozst főként a magasabb fekvésű homokos területeken termesztik, a bel- és az árvíz mindössze néhányezer holdon tette tönkre a termést. /mti/

-.-

12.20/szb

-11-

140

ább 21. új gyár a gyöngyös mentén

vid-ká szb bs

1970. május 21.

a gyöngyös-menti Lukácsháza községben új gyár kezdte meg a termelést. a helyi géojavító állomást alakították át ipari üzemmé. a keripar 3-as számú szombathelyi gyáregységének tulajdonában levő. falusi üzemből vendéglátó és cukrászati gépekhez készülnek alkatrészek. a különböző keverőkarokat, konyhagéptörzseket és egyéb elemeket az anyavállalatnál szerelik össze. a szombathelyi gyár legújabb terméke, a budapesti nemzetközi vásáron most bemutatkozó vendéglátóipari, üzemi, iskolai vagy bölcsődei konyhát kiszolgáló, 14 műveletet végző univerzális gép több alkatrésze is Lukácsházán készül majd. /mti/

bb 23. nemzetközi képesség vizsgálat a tízévesek körében szolnokon

vid-ká szb bs

1970. május 21.

az unesco e célra alakult társaságának megbízásából hazánk 153 általános iskolájában képességvizsgálatokat folytatnak a tízéves életkorú gyermekek körében. szolnokon a kassai uti iskolát jelölték ki a képesség felmérésére. a tanulók egész feladatsort tartalmazó speciális kérdőíveket töltöttek ki, hogy bizonyítsák szellemi fejlettségük mértékét, s így képet nyerjenek a korukhoz mért általános műveltségéről.

az iskolai teszvizsgálat eredménye azt mutatja, hogy a tízéves korú kisdíjak szélesebbkörű általános ismeretekkel rendelkeznek és olyan kérdésekre is jó válaszokat adtak, amelyek nem szerepelnek az iskolai tananyagban. az országos felmérés tapasztalatait december végéig elektronikus számítógépekkel összegezik, majd az európai országok eredményeivel együtt stockholmban értékelik. a különböző földrészek teljes anyagát new york-ban dolgozzák fel. /mti/

bb 24. befejeződött a tavaszi „halköltöztetés”, akörösökön - egymillió ivadékot helyeztek a folyókba

vid-ká szb bs

1970. május 21.

befejeződött a tavaszi „halköltöztetés”, a körösökön. a gyomai viharsarok halászati tsz több mint egy millió angolna, csuka, növényevő-hal és nemesponty ivadékot helyezett a folyókba és a holt ágakba. /folyt.köv./

-12-

bb 24. /befejeződött... 1. folyt./-szb

az európa legtisztább vizű folyóiként számoltartott körösökről a halászok évente csaknem harminc vagon kiváló minőségű halat adnak közfogyasztásra, s az egyenletes zsákmány érdekében tervszerűen gyarapítják a folyók halállományát.

eddig hazánk más tájairól és külföldről szerezték be a halivadékokat, de az elkövetkező években már saját keltetésből népesítik be a folyókat és a holt ágakat. a halászati tsz 11 holdas korszerű ivató tavat épített, amely a következő idényre már a kishalak nagy mennyiségét szolgáltatja. /mti/

bb 25. csurgón megkezdődtek a csokonai diákszinjatszónapok

vid-ká szb bs

1970. május 21.

csütörtökön a somogy megyei csurgón bíró gyula, a megyei pártbizottság titkára ünnepélyesen megnyitotta a második csokonai diákszinjatszónapokat. a megnyitók után megkezdődött az amelyet a kőszegi hármán kató mezőgazdasági technikum diákszinpadának előadása vezetett be. ezt az elsőnapon még nyolc előadás követte. délután a találkozó résztvevői a gimnázium előtti parkban megkoszorúzták csokonai szobrát.

a négynapos találkozón huszonegy fővárosi, vidéki gimnázium, technikum, és szakmunkástanuló intézet együttesen eleven tíz fel a régi diákszinjatszónap hagyományokat. klasszikus szerzők műveit mellett bemutatnak népi játékokat és modern irodalmi összeállításokat is. az előadásokat követően a diákszinjatszónap együttesek vezetői megbeszélnek a bemutató tapasztalatait és értékelik az együttesek, szereplők teljesítményét. /mti/

bb 27. hatvan éves a délmagyarország

vid-ká szb bs

1970. május 21.

hatvan évvel ezelőtt, 1910. május 22-én jelent meg első ízben egyik legrégebb napilapunk, a szegedi délmagyarország. az ujság hat évtizedes fennállása óta most érte el legnagyobb példányszámát: naponta 40 000 példányban jelenik meg. /mti/

12.45/szb

-13-

1440

I előadassorozat

bb 26. gyorsított eljárással vontak felelősségre egy garázdát

vid-ká szb bs

1970. május 21.

Hivatalos személy elleni erőszak miatt gyorsított eljárással vontak felelősségre a mátészalkai járási bíróság horváth Lajos 30 éves porcsalmai lakost, aki erősen ittas állapotban tyukodon botránnyos viselkedésével a közúti forgalmat is megzavarta. amikor a szolgálatot teljesítő rendőr - a rend helyreállítása érdekében - igazolásra szólította fel, azt megtagadta, majd megtámadta a hatósági személyt.

a járásbíróság horváth Lajost egy évi szabadságvesztésre ítélte és elrendelte előzetes letartóztatásba helyezését. az ítélet nem jogerős. /mti/

-. -

bb 28. „nyáresti muzsika,, körmenden

vid-kz szb bs

1970. május 21.

Körmend, a rábafüzesi határátkelőn át nyugatról hazánkba érkező turisták első jelentősebb megállóhelyének idegenforgalmáról tanácskozott csütörtökön a nagyközségi tanács végrehajtó bizottsága. első ízben tűztek napirendre ilyen kérdést, a határátkelőtől 30 km-re a 8-as főközlekedési út és a közép-európai országokat az adriával összekötő „népek barátsága útja,, kereszteződésében fekvő település ugyanis egyre nagyobb tranzit idegenforgalmat bonyolít le. az ülésen elhatározták, hogy miután a község az átmeneti állomás szerepét tölti be az idegenforgalomban, a vendégfogadást ennek megfelelően alakítják ki. tájékoztatják, ellátják az áthaladó, az ország belsőjébe igyekvő utasokat, térképeket, utikönyveket árusítanak, szállodát foglalnak, valutát váltanak be, az autók üzemanyagot vehetnek fel.

a hosszabb-rövidebb ideig körmenden tartózkodó vendégeket 11 vizsgázott idegenvezető kalauzolja a helyreállított batthyány kastélyban. az utóbbi helyen „nyáresti muzsika,, címmel zenei előadásokat is rendeznek. a rába muzeum gazdag helytörténeti anyaggal, a 16 holdas várkert növényi ritkaságokkal várja a látogatókat. rábai strandolásra, horgészásra és csónakázásra, szállodai elhelyezésre is van lehetőség. az őrségbe látogatókat is a körmendi idegenvezetők kísérik el utjukra. /mti/

-. -

13.18/szb

-14-

m 14⁴⁰

bb 30. időjárásjelentés

szb hgy

1970. május 21.

a meteorológiai intézet jelenti május 21-én 12 órakor:

a hőmérséklet lényegesen nem változik

az enyhébb, a hűvösebb, a nedves óceáni légtömegek pályája egyelőre szárazföldünk északi felén halad át. ennek következtében ma reggel a brit szigeteken, a skandináv-félszigeten és a német szövetségi köztársaság területén változékony, általában erősen felhős, helyenként esős az idő. hasonló az időjárás a balkán-félszigeten. a szovjetunió európai részéből és délnyugat-európából általában csapadékot nem jelentettek.

hazánkban szerdán változóan felhős volt az idő. a keleti országrészben 1-4, a nyugati megyékben viszont több helyen 7-12 órán átsütött a nap. napközben több helyen esett az eső, keletkezett zivatar. számottevő csapadékot csak néhány helyről jelentettek: nyíregyházán 10, szegeden 11, a főváros keleti részén 12, vásárosnaményban és kisteleken 25, pécsen 32 millimétert mértek. a hőmérséklet csúcspontja általában 18-24 fok között alakult ki. csütörtökön hajnalban 7-13 fokig hűlt le a levegő. a délelőtti folyamán változóan felhős, száraz idő volt. a hőmérséklet 11 órakor az ország területén 17 és 20 fok között váltakozott.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 17,7 fok volt, a sokévi átlagnál 1.0 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 19 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 758 milliméter, erősen süllyed. a balaton vizének hőmérséklete síófoknál 11 órakor 15 fok volt.

várható időjárás péntek estig: változóan felhős idő, szórvaosan előforduló esővel, zivatarral, időnként megélnkülő északi, pénteken több helyen délnyugatra forduló szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 8-13, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 19 fok körül.

távolabbi kilátások hétfőig: legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek 6-12 fok között, legmagasabb nappali hőmérsékletek 16-22 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 milliméter/ csapadék az ország területének 60 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél 588 centiméter.

/mti/

-. -

13.25/szb

-15-

14⁴⁰

bb 29. a földgáz helyi hasznosításáról tárgyalt a csongrád megyei neb

vid-kz szb bs

1970. május 21.

nagyon lassan állítják át szegeden a fogyasztók berendezéseit városi gáztól földgázra. ennek okait kívánta felmérni a csongrád megyei népi ellenőrzési bizottság többhónapos alapos vizsgálata, amelyben több mint 200 népi ellenőr, továbbá a csongrád megyei és a szegedi társadalmi szervek sok megbízottja is részt vett.

az ellenőrzés tapasztalatai alapján a csongrád megyei neb csütörtökön szegeden megtartott ülésén rámutattak arra, hogy a délalföldön feltárt földgáz helyi felhasználásának ütemét meg kell gyorsítani. bár a délmagyarországi gázgyártó és szolgáltató vállalat /dégáz/ csongrád, bács-kiskun és békés megyére kiterjedő működési területén 1966. és 1969. között huszonöt szűrő-sére nőtt a gázfogyasztás, az ülésen mégis úgy ítélték, hogy a vállalat e jelentős fejlődés ellenére is csak részben tett eleget feladatának. a tervek szerint ugyanis például szegeden a fogyasztók városigázos berendezéseit 1970. végéig át kellett volna állítani földgáz üzemekre. a vállalat azonban ezzel a munkával annyira elmaradt, hogy a közelmúltban 2 éves határidő módosítást, illetve halasztást kért. a népi ellenőrök szerint az elmaradás okai nem a külső körülményekben, hanem a dégáz eddigi munkájában keresendők. a tervszerűtlenség, a szervezetlenség, a gyenge irányító munka, a szakmunkás utánpótlás hiánya járul hozzá többek között a munkálatok példátlanul lassu üteméhez. szerepe van benne ezen kívül annak is, hogy a vállalat nem tájékoztatta az illetékes párt- és állami vezetőket a nehézségekről, sőt a tényeknek ellentmondó információkat adtak. a népi ellenőrök lényegében hasonló problémákat tártak fel a délalföld más városaiban is. a vizsgálat alapján a helyi szakmunkásképző intézetben megkezdtek a gázvezeték és készülékszerelők képzését. a neb további javaslatai a mérnöklétszám növelését, a szakmunkásképzés ütemének fokozását, a tervezés javítását, a vállalati ügyintézés gyorsítását szolgálják.

a vizsgálat résztvevői rámutattak arra, hogy az üzemeket és a többi nagyfogyasztókat a jelenlegi gázárak, és a beruházási igényesség ma még kevésbé ösztönzi a földgázfűtésre való áttérésre. a háztartások földgázfűtéses korszerűsítésére adott otp hitelfeltételeket is meg kell teremteni, illetve kedvezőbbé kell tenni. az ezzel kapcsolatos javaslatokat illetékes fórumokhoz juttatják el. a vizsgálat anyagát megismertették az országos közlaj- és gázipari tröszt vezetőivel is, akik hasznosnak ítélték a hibák kijavítására tett sokoldalú javaslatokat./mti/

..-

13.35/szb

-16-

14 40

1

Megtörténtek az első lépések a dégáz vezetésének megerősítésére.

bb 31. békekölcsön sorsolás

j/kcs hgy

1970. május 21.

június 29-30-án tartja az otp a második, harmadik és negyedik békekölcsönök 1970 első félévi sorsolását budapesten. a második békekölcsön huzására június 29-én, a harmadik és negyedik békekölcsön huzására június 30-án kerül sor a máv utasellátó vállalat arany jános utca 13. szám alatti kulturtermében. a sorsolás két napján mintegy 1 120 000 kötvényt huznak ki, összesen több mint 167 millió forint értékben./mti/

..-

bb 33. halálos áramütés

i zsu/gk kcs zs hgy

1970. május 21.

szamoskér községben az elromlott utcai lámpát akarta megjavítani kiss béle 18 éves segédmunkás, tunyogmatolcsi lakos. felmászott a villanyoszlopra és olyan erős áramütés érte, hogy a helyszínen meghalt./mti/

..-

bb 34. gázmérgezés

i zsu/gk kcs zs hgy

1970. május 21.

budapesten, a x. kerületben, a ceglédi utca 5-7. számú házban levő lakásán a gáztűzhelyen ételt melegített németh tivadarné 76 éves nyugdíjas, a gázláng elaludt és a kiszivárgó gáztól az időse asszony olyan súlyos gázmérgezést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt./mti/

..-

bb 35. közlekedési balesetek

i zsu/gk kcs zs hgy

1970. május 21.

dunaujváros külterületén török józsef 34 éves technikus személyautójával elgázolta szabó ferenc 52 éves gépkocsivezetőt. a baleset következtében szabó ferenc olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a baleset ügyében a rendőrség megindította a vizsgálatot.

figyelmetlenül ment át a vasuti síneken zamárdiban nagy ferenc 49 éves segédmunkás, sormási lakos és a nagykanizsáról budapest felé tartó gyorsvonat halálra gázolta./mti/

14.00/kcs

-17-

Tó
14 55

bb 32. elutazott a bolgár népköztársaság legfelsőbb bíróságának küldöttsége - angel velev nyilatkozata

t bc/gg kcs zs hgy

1970. május 21.

csütörtökön elutazott budapestről a bolgár népköztársaság legfelsőbb bíróságának küldöttsége, amely angel velevnek, a legfelsőbb bíróság elnökének vezetésével látogatott hazánkba.

a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr. szakács ödön, a legfelsőbb bíróság elnöke, dr. gellért györgy, dr. mátyás miklós, dr. nádas andrás, a legfelsőbb bíróság elnökhelyettese, dr. prandler árpád, a magyar jogász szövetség főtitkára, s a bolgár népköztársaság budapesti nagykövetségének képviselője bucsuztatta.

x x x

magyarországi látogatása során a küldöttséget fogadta fehér lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, az mszmp politikai bizottságának tagja, valamint dr. korom minály igazságügyminiszter.

angel velev elutazásakor a magyar távirati iroda munkatársának adott nyilatkozatában aláhuzta:

- sokoldalú, gazdag tapasztalatokkal térünk vissza hazánkba magyarországi látogatásunkról, amellyel a magyar népköztársaság legfelsőbb bírósága küldöttségének tavalyi bulgáriai látogatását viszonztuk. alkalmunk nyílt megismerkedni a magyar igazságszolgáltatás munkájával, eredményeivel, s a magyar kollégákkal folytatott tapasztalatcsere nagyon hasznos volt. a legfelsőbb bíróságon több alkalommal is kicseréljük véleményünket vendéglátóinkkal, megismerkedtünk a legfelsőbb bíróság szervezetével, munkamódszereivel, az elvi irányítás eszközeivel. a munka egyes kérdéseiben szerzett jó tapasztalatokat - megfelelő otthoni értékelés alapján - hasznosítani kívánjuk tevékenységünkben.

-- szakmai programunk mellett megismerkedhettünk magyar ipari és mezőgazdasági üzemekkel, történelmi, kulturális emlékekkel is. abban a meggyőződésben utazunk haza, hogy a két ország együttműködése a jövőben is lendületesen fejlődik, s az igazságszolgáltatási szervek közötti kapcsolatok is továbbmélyülnek.
/mti/

14.05/kcs

-.-
-18-

To 14.55

bb 36. aláírták a magyar-román közvetlen építésügyi együttműködési tárgyalások jegyzőkönyvét

t sb/mm/kcs

hgy

1970. május 21.

befejeződtek a május 18 és 21 között budapesten tartott magyar-román építésügyi tárgyalások. ennek alapján a gellért szálló gobelin termében csütörtökön délben magyar részről bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter, román részről traian ispas építőanyagipari miniszter aláírta a magyar építésügyi és városfejlesztési minisztérium, valamint románia építőanyagipari minisztériuma, ipari építkezések minisztériuma és helyi gazdálkodási és igazgatási állami bizottsága között 1970-ben és 1971-75 között megvalósítandó közvetlen gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési jegyzőkönyvét. jelen volt dimitru turcus, a román szocialista köztársaság nagykövete is.

a megállapodás többek között kiterjed a két ország építő és építőanyagipari tudományos intézeteiben végzendő közös kutatásokra, dokumentáció és szakember-cserére, a vállalatok közötti kétoldalu termelési kapcsolatokra, kooperációkra, közös licenc-vasárlásra és beruházásra. az előzetes tervek alapján 7 magyar és 8 román tudományos intézet vesz részt a műszaki-tudományos együttműködésben, s még az idén 8 magyar és 9 román építési és építőanyagipari vállalat köt egymással két és háromoldalu szereződést termelési kooperáció kialakításáról. az építőanyagipar és szerkezetgyártó iparban a szokásos külkereskedelmi üzleteken túlmenően megkezdik a közvetlen építőanyag-árucserét, amelynek cikklistája csaknem 50 termékcsoporthat érint.

a jegyzőkönyv aláírása után traian ispas miniszter nyilatkozott az mti munkatársának a tárgyalások eredményéről.

elmondotta, hogy különösen sok lehetőséget lát közvetlen termelési kapcsolatokra az előregyártott épületszerkezetek tervezésében, gyártásában. románia több közös beruházás megvalósítását javasolta, amelyet magyarországi az előregyártó üzemek gépeinek, berendezéseinek szállítással segíthetne. hasonló együttműködésre kerülhet sor a dunai kavicskotrás fejlesztésében, vagy más építőanyagipari beruházásban. mód nyílik arra is, hogy a magyar és a román együttműködő partnerek közös munkával vegyenek részt harmadik országban, tehát harmadik piacon is./mti/

-.-

14.15/kcs

5

-19-

To 14.55

bb 37. megnyílt a bea budapesti irodája

t kf/kf kcs ie hgy

1970. május 21.

az angol légiforgalmi társaság, a bea a duna intercontinental szálló szomszédságában nyitotta meg budapesti irodáját, amelyet csütörtökön roy watts, a bea észak- és kelet-európai vezérigazgatója mutatott be a sajtó képviselőinek.

a vezérigazgató beszélt a magyar- angol légikapcsolat K fejlődéséről, a bea a napokban újabb járatot nyitott budapest és london között, így hetenként háromszor teremtenek összeköttetést a két főváros között bea gépek. a forgalmat, amely évről-évre növekszik, tovább igyekeznek fokozni. távolabbi tervként szeretnék elérni, hogy naponta két járat - egy malév és egy bea-gép- közlekedjék budapest és london között./mti/

-. -

bb 40. kiállítás a miskolci egyetem husz évről

vid/fm kcs hgy

1970. május 21.

csütörtökön nyitotta meg dr. simon sándor egyetemi tanár miskolcon, a pedagógus szakszervezet székházában a miskolci nehézipari műszaki egyetem husz éves fejlődését bemutató kiállítást.

több mint harminc tablón csaknem félezer kép és ábra ismerteti a felsőoktatási intézmény két évtizedes tevékenységét. a képek bemutatják az egyetem építkezését, a bányász-, a kohász- és a gépészmérnöki kar egyes tanszékein folyó oktató-kutató munkát, szemlélteti a kiállítás az egyetemi ifjúság kulturális-művészeti tevékenységét is./mti/

-. -

bb 39. hódmezővásárhelyen helyezték el a makói kórházból kitelepített betegeket

vid/fm kcs hgy

1970. május 21.

a marosi árvíz miatt a makói egészségügyi intézményekből kitelepített betegeket, öregeket és gyermekeket hódmezővásárhelyre szállították. a makói kórházból 177 fekvőbeteg, a szociális otthonból 120 idős embert, a gyógypedagógiai nevelőotthonból 95 gyermeket és a csecsemőotthonból 30 csecsemőt vittek át autóbuszokon hódmezővásárhelyre, ahol hasonló egészségügyi intézményekben helyezték el őket gondozóikkal együtt./mti/

-. -

14.45/kcs

-20-

Tb
15³⁰

bb 38. növekedett a nemzetiségi iskolák diákjainak száma

- sajtótájékoztató a művelődésügyi minisztériumban

t fe/gk zs kcs hgy

1970. május 21.

a hazánkban élő nemzetiségiak közéleti tevékenységéről, művelődési lehetőségeiről tájékoztatta dr. kővágó lászló, a művelődésügyi minisztérium nemzetiségi osztályának vezetője csütörtökön a sajtó munkatársait. a többi között elmondotta, hogy a tanácsok munkájában jelentős helyet foglal el a nemzetiségiakkal való foglalkozás, törődés. többhelyütt - így például kőrmenden és szombathelyen - a tanácsok nemzetiségi bizottságot hoztak létre a felmerülő nemzetiségi kérdések megoldására.

az utóbbi időben jelentős fejlődés tapasztalható a nemzetiségiak gyermekeinek anyanyelvi oktatásában, míg például 1968-ban 36 német, román, szerb-horvát, illetve szlovák óvoda működött, addig ez a szám 1970-ben 62-re emelkedett. /a további fejlesztést az gátolja, hogy kevés az idegen anyanyelvű óvónő./ az általános és középiskolai pedagógusokat illetően némi javulást hozott az a határozat, amely szerint a nemzetiségi iskolákban tanító pedagógusok - akik két nyelven oktatnak - általában 10 százalékos bérpótlékot kapnak. ennek eredményeként az ilyen nevelők száma ma már meghaladja a 700-at. figyelemre méltó kezdeményezés is, hogy az ország különböző részein hét iskolában a diákok második idegen nyelvként a szomszédos baráti országok nyelvét vették fel.

kiemelte, dr. kővágó lászló, hogy különösen csehszlovákiával és jugoszláviával alakult ki gyümölcsöző együttműködés a nemzetiségi tankönyvek kidolgozásában, illetve a meglévők cseréjében. a nemzetiségi pedagógusok továbbképzésére fordított fokozott figyelem, továbbá a színvonalasabb tankönyvek eredményeként növekedett mind az idegen anyanyelvű, mind az ugynevezett nyelvoktató iskolákban a diákok száma.

ez év elején egyébként a nemzetiségi közösségek könyvtárai mintegy 23 000 kötet könyvvel gyarapodtak s új nemzetiségi klubok, művészcsoportok és szakkörök alakultak./mti/

-. -

15.05/kcs

-21-

Tb
15³⁰

bb. 50. nyers rezső előadása a politikai akadémián

k ol/j/e hgy

1970. május 21.

az mszmp politikai akadémiájának előadás-sorozatában nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára csütörtökön „a nemzeti jövedelem növekedésének és elosztásának problémái hazánkban„ címmel előadást tartott.

a Liszt ferenc zeneművészeti főiskola nagytermében megtartott előadást apró Antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese vezette be. részt vett az mszmp központi bizottságának több tagja, politikai és társadalmi életünk számos ismert személyisége.
/folyt.köv./

bb. 41. valéta-napok miskolcon

vid/e fm hgy

1970. május 21.

az előző évektől eltérően az idén új tartalommal, három napon át tartják a valéta-napokat a miskolci nehézipari műszaki egyetem végzős hallgatói. a valéta-napok eseménysorozatát csütörtökön az országos tudományos diákköri konferencia nyitotta meg, amelynek során „az anyagmozgatás és gépei„ tárgykörből tartanak ankétot. a miskolci egyetem tavaly hívta fel a hazai és a nehézipari műszaki egyetemmel baráti kapcsolatot tartó külföldi egyetemek ifjúságát ipari problémák alapján tudományos dolgozatok elkészítésére. a felhívásra 25 dolgozat érkezett, amelyek az egyetemi tanárokból alakult zsűri megítélése szerint mind alkalmasak voltak arra, hogy a konferencián előadásként szerepeljenek. az előadásokat csaknem 500 oldalon, két kötetben nyomtatásban is megjelentették.

a tudományos diákköri konferencián a miskolci nehézipari műszaki egyetem hallgatói 11 előadással szerepelnek. előadások ismertetik az anyagmozgatással kapcsolatos problémákat a budapesti műszaki egyetem, a gödöllői agrártudományi egyetem, valamint a baráti felsőoktatási intézmények közül a drezdai, a freiburgi, a krakkói és a varsói egyetem tudományos diákköreinek hallgatói is.

a tudományos diákkörök 80 hazai és külföldi résztvevője mellett az ipar csaknem 50 szállítási és anyagmozgatási szakemberrel képviselteti magát.

/folyt.köv./
16.40/e

- 22 -

NA 1210

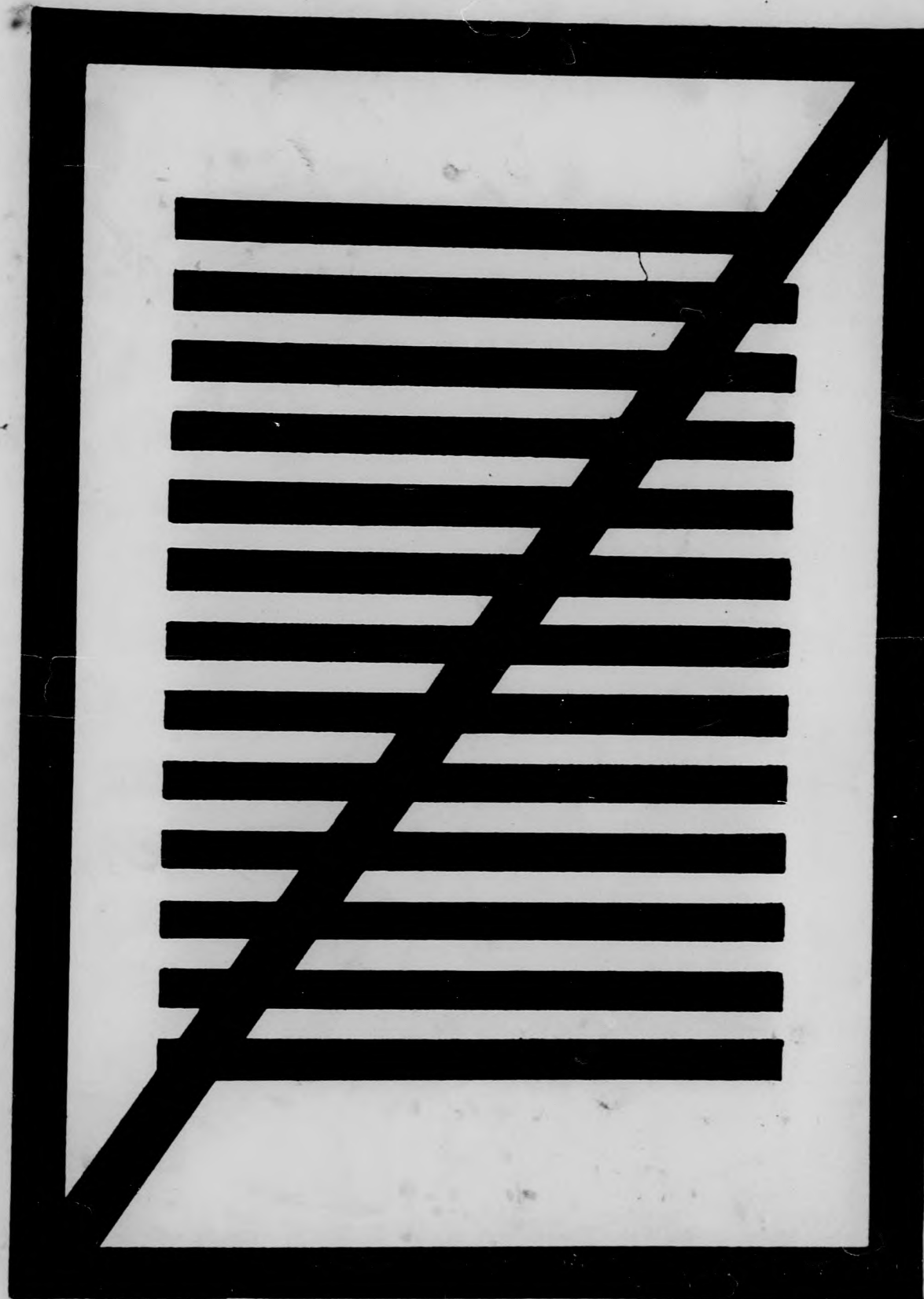
51.

23-24

bb. 49. bőven van vetőm
turájának pótlására - b

lap.

ött területek növényi kul-
akult a mém-ben



21.

23-24

lap

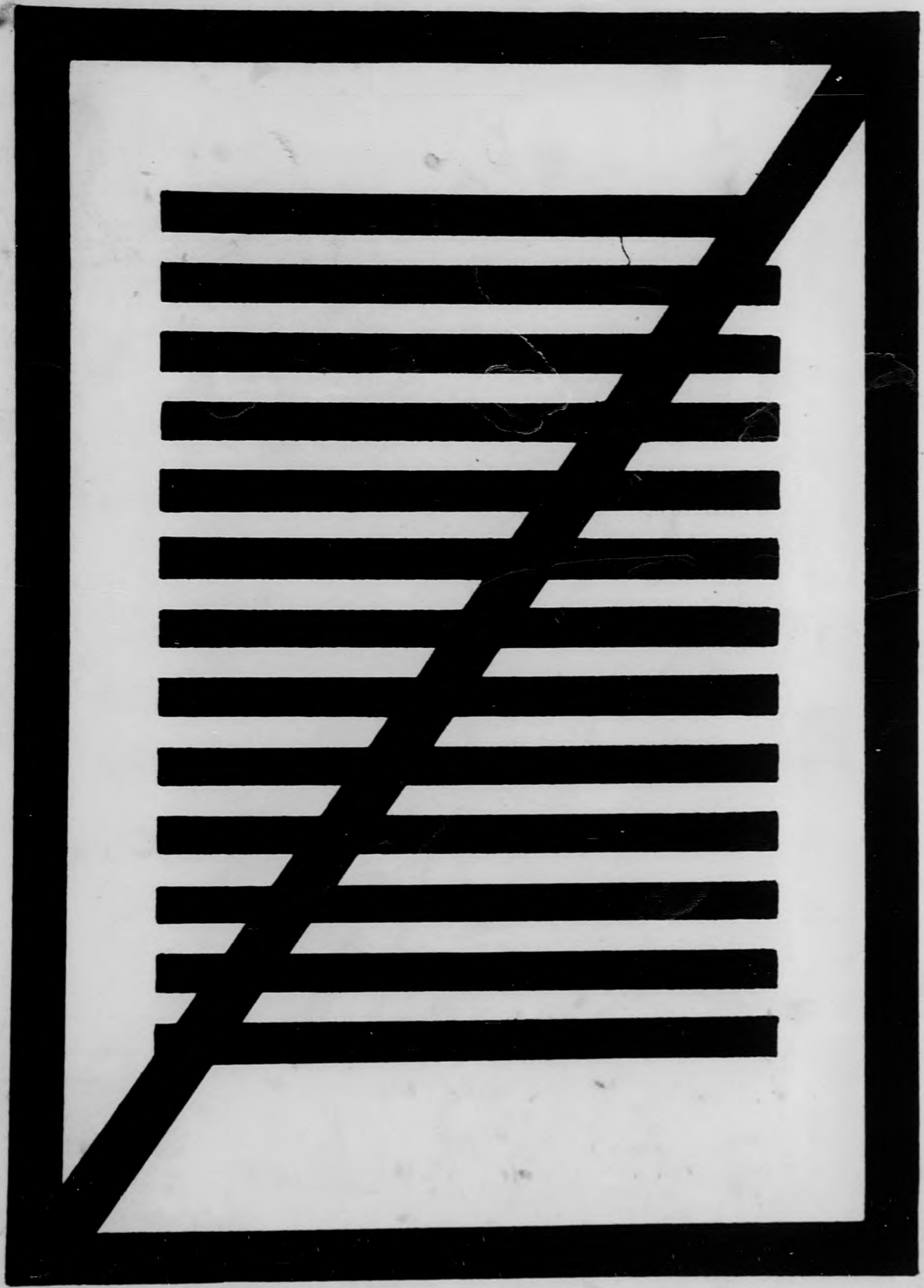
bb. 50. nyers rezsó el-
k ol/j/e hgy

az mszmp politika
rezsó, az mszmp politi
zottság titkára csütön

litikai akadémián

1970. május 21.

ának előadás-sorozatában nyers
ágának tagja, a központi bi-



bb. 49. bőven van vetőmag az előntött területek növényi kul-
turájának pótlására - bizottság alakult a mém-ben

i jf/gk/e hgy

1970. május 21.

csütörtökön a mém-ben az árvíz okozta károk felmérésére
a feladatok meghatározására és a helyreállítás segítésére me-
zőgazdasági szakemberekből bizottság alakult.

a mém szakemberei szerint a mezőgazdasági károkat ponto-
san még nem lehet meghatározni, annyi azonban bizonyos, hogy
az előntött területen több mint 60 000 holdon természetek
szántóföldi és kertészeti növényi kultúrákat. a víztől elbo-
ritott kalászosok és más növények minden bizonnyal tönkremen-
tek, ezeken a területeken pótlásra lesz szükség. azt sem tud-
ják pontosan megmondani, hogy mennyi idő alatt szikkad fel a
terület, ezért a másodvetésként számításba jövő növények lis-
táját nagyon változatosan állították össze. a vetőmagértékesi-
tő vállalatok máris rendelkezésre álló készlete bőségesen
elég ahhoz, hogy kielégítsék a kárt szenvedett gazdaságok min-
den igényét. vetőmagból például félmillió holdra elegendő az a
mennyiség, amelyet tartalékolnak; főleg kukoricát, cirokot,
mohart és kölest.

a szakembereknek külön gondot okoz, hogy az előntött terü-
leten feltehetően nagyobb számú állati hullát borít a víz. a
minisztérium már jóelőre intézkedett arról, hogy az állati tete-
meket nyomban összeszedjék és elszállítsák. a fehérje- és hul-
ladékfeldolgozó vállalat már felkészült a szállítmányok foga-
dására. az istállók és a gazdasági épületek fertőtlenítésére
megrendelték a szükséges vegyianyagot.

építészmérnökök bevonásával rövidesen megkezdik az előntött
területeken lévő istállók, mezőgazdasági tárolók, stb. épület-
kárainak pontos felmérését. /mti/

...

17.08/e

- 25 -

M 1815

bb 47. megkezdtek a mezőturi cigánytelep felszámolását

vid/fm/ny hgy

1970. május 21.

a mezőturi tanács megkezdte a város külterületén lévő régi, egészségtelen cigánytelep felszámolását. a csütörtöki végrehajtó bizottsági ülésen közölték; a tanács építési és közlekedési osztálya felmérést készített a szociális követelményeknek meg nem felelő telepen lakó cigánycsaládok életkörülményeiről és anyagi helyzetéről. megállapították, hogy több cigánycsalád tagjai rendszeresen dolgoznak és így rendszeres keresetük is van. ezeknek a családoknak felajánlották, hogy lakóházépítési vagy vásárlási kölcsönakcióban vegyenek részt. a tárgyalások eredményeként tizenhét cigánycsalád jelentette be igényét új otthonra. az 0tp kamatmentes kölcsönt ad számukra és az építetőknek saját erőből csupán tíz százalék kötelező hozzájárulást kell befizetni. a városi tanács az akcióban résztvevő családok részére a város belső területén biztosít telket, illetve engedélyezi az építkezést. /mt1/

--

bb 48. az általános fogyasztási szövetkezetek országos tanácsa elnökségének felhívása árvizkárosult szövetkezetek segítségére

mm/ny hgy

1970. május 21.

az általános fogyasztási szövetkezetek országos tanácsának elnöksége felhívja a fogyasztási szövetkezeti tagokat, dolgozókat és vezetőket, hogy erejükhöz mérten anyagi hozzájárulásukkal, természetbeni felajánlásaikkal siessenek az árvizkárosultak segítségére.

az elnökség javasolja a fogyasztási szövetkezeti szervezeteknek, hogy a szövetkezeti szolidaritás és kölcsönös támogatás szellemében nyújtsanak segítséget az árvizkárosult szövetkezeteknek ahhoz, hogy az őket ért károkat mielőbb helyreállíthassák és a most különösen megnövekedett fontosságú ellátási és egyéb feladataikat eredményesen elvégezzék. helyeseljük - hangsúlyozza a felhívás - ha egy-egy megyében a fogyasztási szövetkezetek összefogva vállalják valamelyik árvizsújtotta szabotcs-szatmár megyei fogyasztási szövetkezet megsegítését.

az elnökség elismerését és köszönetét fejezi ki az árvizkárosult vidékek szövetkezeti tagjainak és dolgozóinak a rendkívüli körülmények között tanúsított helytállásukért és kéri, hogy továbbra is tegyenek meg mindent a tagok és a lakosság ellátásának megoldásáért. /mt1/

17. 15/ny

-26-

NA 1845

bb 52. fejlesztési eredmények és gondok az ország hatodik városává előlépett kecskeméten - ülésezett a városi tanács

vid/fm/ny hgy

1970. május 21.

kecskemét város tanácsa csütörtöki ülésén megvitatta a megyeszékhely általános fejlesztésével kapcsolatos további feladatokat. az előterjesztésből kitűnik, hogy a „hirös város”, lélekszáma az előzetes népszámlálási adatok szerint 77.500-ra nőtt, s ezzel az ország hatodik városává lépett elő. iparának fejlődésére jellemző: csupán a harmadik ötéves terben 1,3 milliárd forint értékű beruházást valósítanak meg. az élelmiszeriparban foglalkoztatott dolgozók számát tekintve a 18 vidéki megyeszékhely között az első helyen áll kecskemét.

továbbra is elsődleges feladatként kezelik a lakásépítést, mert a többi megyeközponthoz képest e tekintetben lemaradtak. házgár telepítését kéri a város. nagy erőfeszítéseket tesznek a kommunális fejlesztésen kívül a modern kulturális, egészségügyi és szociális intézmény-hálózat megteremtése érdekében. többek között bővítik az új lakónegyedek iskoláit, új otthont kap a felsőfoku mezőgazdasági technikum, felépül az új művelődési ház, tervezik az új megyei könyvtárépületet, s megalapítják a kórház-intézetet. megkezdik a 900 ágyas új kórház építését, a lakótelepeken pedig orvosi rendelők és kis laboratóriumokkal ellátott gyógyszer-tárak épülnek. folytatják a városszéli „bolt-bokrok”, kialakítását.

a tanácskozáson hangsúlyozták: meg kellene gyorsítani a közműépítést. e téren a lassan haladó munka okozta gondokat tetézi, hogy a megépült új szennyvízcsatorna városközponton áthaladó 3,2 kilométernyi szakaszát fel kell bontani, s huszmillió forintot meghaladó költséggel teljesen újjá kell építeni. az ovh - nál tanulmányterv készült a vízgyűjtő csukás-ér rendezésére, ami mintegy 100 millió forintba kerülne. ezek a feladatok meghaladják a város anyagi erejét, ezért megoldásukhoz a megyei tanács támogatását kéri.

/mt1/

--
-27-

17. 25/ny

NA 1840

bb. 50. /nyers rezső előadása...1.folyt./hgy/e

nyers rezső bevezetőben a személyi és a nemzeti jövedelem fogalmáról, majd pedig a nemzeti jövedelem elosztásáról szólt.

először is hangsúlyozni szeretném - mondotta -, hogy a népgazdasági tervekben központilag és hatékonyan szabályozzuk a jövedelmek elosztásának fő arányait, továbbá felhasználásuk irányát. ezzel szabályozó hatást gyakorolunk a termelésre és a termékek áramlására.

a nemzeti jövedelem felhasználásában három döntési szint létezik a szocializmusban: az államé, a vállalatoké és a családi háztartásoké. az államállapítja meg a fő elosztási arányt, az elosztás társadalmi rendszerét és normatíváit, de végül is nem osztja fel tételesen a nemzeti jövedelem egészét. a helyi tanácsok önkormányzatának fejlődésével az állami döntési szinten belül két lépcső lesz majd hazánkban, az egyik az össztársadalmi kérdések, a másik pedig a helyi kérdések eldöntésére. a vállalati szinten döntenek arról, hogy az állami normatívák alapul vételével hogyan használják fel a felhalmozási alapot, a munkabérialapot, a részesedési alapot, mennyi hitelt vegyenek fel és mire használják. az állami döntés tehát a fő dolgokban determinálja a vállalati döntéseket, de ésszerű teret enged a vállalati önállóságnak. szabályozza a személyi jövedelmeket, de egyáltalán nem szól bele a felhasználásba. ha, és amikor a szocialista állam átveszi, vagy tulzottan magára vállalja az alsóbb döntési szintek funkcióját, akkor alakul ki az a helyzet, amit szocialista bürokráciának nevezhetünk, ami társadalmilag mindig drága, erkölcsileg pedig visszas.

a gazdaságpolitika egyik fő problematikája, hogy a nemzeti jövedelem helyesen kerüljön felosztásra a dolgozók személyes fogyasztása a vállalati és az állami felhalmozási alapok, valamint az államháztartás dologi költségei között. ez azért nem könnyű dolog, mert a nemzeti jövedelem elosztási arányait a népgazdasági tervben előbb kell központilag meghatározni, mint ahogy maga a jövedelem megtermelődik.

a központi tervezés egy másik kockázati tényezője az, hogy az ujratermelési folyamatban milyen mértékű összhangot tud teremteni a jövedelmek pénzbeni elosztása és a termelés anyagi összetétele között. ezt az összhangot csupán akkor lehet megteremteni, ha a vállalatok a központi tervcélokat úgy követik, hogy vevőik maximálisan jó kiszolgálására törekednek.
/folyt.köv./

17.30/e

- 28 -

NA 1830

bb. 50. /nyers rezső előadása...2.folyt./e

a nemzeti jövedelem optimális felhasználása éppen ezért a központi tervezés és a vállalati önállóság szerves egybekapcsolását igényli.

a jövedelem termelésének és elosztásának konkrét rendszere hatással van a politikai demokráciára. a szocializmus rendje azt igényli, hogy széles tömegek jól eligazodjanak a mindennapok gazdasági kérdéseiben és a gazdaságpolitikában.

a mostani időszak jellemzője, hogy a szocializmus és a kapitalizmus konfrontációja igazán világméretű, nincs a világnak szinte már egy sarka sem, amely ezen kívülmaradna. nyilvánvaló, hogy a nemzetközi osztályharc hosszútávú küzdelem. a két rendszer versenyében a gazdasági teljesítménynek óriási a jelentősége, de emellett az is döntő fontosságú, hogy a politikában, a szabadságjogokban, a demokráciában, a létbiztonságban, a kultúrában, a közérkölcseben melyik rendszer nyújt többet a széles tömegeknek.

hogyan ítéljük meg a két rendszer gazdasági versenyének eddigi eredményét és mai állását?

a gazdasági növekedés ütemét tekintve, különösen pedig az ipar növekedésében a szocialista országok huzamos idő óta felülmúlják a tőkés gazdaságot. a szocialista országokban a politikai stabilitás ösztönző hatással van a fejlődésre, a gazdasági élet stabilitása messze jobb, mint a burzsoá világban. csupán kína jelent ez alól pillanatnyilag kivételt. a tőkés társadalmat ma is belülről rágja a tőke és a munka feloldhatatlan ellentmondása, állandó a gazdasági kiegyensúlyozatlanság és ismétlődnek a politikai válságok. nem véletlen, hanem törvényszerű tehát, hogy ha a tőkés országok összességét vesszük, akkor a szocialista országok gazdasági színvonalban ma már egyre inkább felette állnak a tőkés országok zömének.

viszont néhány legfejlettebb tőkés ország különleges helyzetben van, magas gazdasági színvonalon áll és a fejlettségi mutatói jobbák a szocialista országok mutatóinál. az egy főre jutó nemzeti jövedelem ezekben az országokban 50-100 százalékkal magasabb, mint a mi országunkban, az usá-t tekintve, még nagyobb a különbség. ez jelzi a munka termelékenységének a különbségét az országok között.
/folyt.köv./

17.35/e

- 29 -

NA 1840

bb. 50. /nyers rezső előadása...3.folyt./e

az átlagos személyi jövedelmek is magasabbak, mint nálunk, emellett szélesebb lehetőséget nyújtanak a jövedelmek árura váltására, mint a mi országaink. Mindezt persze beárnyékolja sok minden, ami antiszociális, ami embertelen, ami erkölcsstelen, s ami együttjár a kapitalizmussal és lehetetlenné teszi, hogy a dolgozó tömegek számára választási alternatívát jelentsen a szocializmussal szemben. nekünk mégis elemeznünk kell a gazdasági teljesítmények azt a részét is, ahol viszonylag még el vagyunk maradva.

a legfejlettebb tőkés országok, úgy látszik, három különleges erőforrással rendelkeznek, ami helyzetüket javítja:

- az egyiket a múltban elért „történelmi időelőnynek”, nevezném, ami azt fejezi ki, hogy a legfejlettebb tőkés országok egy időszakkal előbb iparosodtak és már a technikai civilizáció magas fokára jutottak, amikor a szocializmus útjára lépett országok még alacsony vagy közepes szinten voltak. az időelőny „ledolgozása”, csak hosszú távon lehetséges, ma és még sokáig jócskán ható tényező lesz.

- a másikat „internacionális tényezőnek”, nevezném, ami kifejezi azt, hogy a vezető tőkés országok jól hasznosítják a nemzetközi gazdasági együttműködést a növekedés ösztönzőjeként, továbbá a piaci és pénzügyi egyensúlyi problémák áthidalására.

- a harmadikat az új technika „behatolási és terjedési sebességében”, élvezett relatív előnynek nevezném, közelebbről annak, hogy a vezető tőkés országokban az elméleti felfedezések egyelőre rövidebb idő alatt áramlanak a gazdasági életbe, előbb lesz belőlük új termék, vagy új technológia, mint a szocialista világban. a mi teljesítményünk a központilag kiemelt műszaki célok megvalósításában, az új technika horizontális elterjesztésében jelentős, a tudománynak a termelésbe áramlása viszont még lassabb nálunk.

- milyen következtetésre kell jutnunk mindebből?

- először is arra, hogy az országok között a jövedelem-színvonal teljes kiegyenlítődése nem évek, hanem évtizedek folyamán mehet végbe. ezért a jövedelempolitikában a jövedelmesség gyorsabb ütemű növekedésére kell vennünk az irányt, hogy hosszú távon jobban növelhessük a fogyasztást, fejleszthessük a szociális ellátást.

/folyt.köv./
17.40/e

- 30 -

NF 1845

bb. 50. /nyers rezső előadása...4.folyt./e

- másodsor arra, hogy a siker érdekében a történelmi időtényező hátrányával szembe kell állítanunk a szocializmus olyan gazdaságpolitikáját és gazdasági mechanizmusát, az öntudatos szocialista építőmunka olyan szervezettségét, amely az időtényezőt javunkra fordítja a tudományos eredmények műszaki felhasználásában, az új technika széleskörű és gyors elterjesztésében, egyes ágakban, a mai technikai világszínvonal túlhaladásában.

- harmadszor pedig arra, hogy a szocialista országoknak a mainál sokkalta jobban kell felhasználniuk és ügyük szolgáltatába állítaniuk a nemzetközi tényezőt, a tudományos, a műszaki, a kereskedelmi és a pénzügyi együttműködésben.

nyers rezső ezután a szocialista gazdaság fejlődésének tapasztalatait elemezte. - fel kell ismernünk - mondotta - azt, hogy a tervszerű gazdasági fejlődésnek nem egyedül döntő jellemzője a természetes mennyiségi növekedése, hosszú távon ugyanolyan fontos a gazdasági struktúra változása a nagyobb jövedelmesség irányába. fel kell ismernünk azt is, hogy a szocialista gazdaságnak sajátos fejlődési szakaszai vannak, így például van extenzív és van intenzív fejlődési szakasz, más-más gazdasági lehetőségekkel, melyek más és más módon hasznosíthatók.

fel kell ismernünk továbbá azt, hogy a szocialista gazdaságfejlődés során nem csupán a termelőerők fejlődnek, hanem a termelési viszonyok konkrét formái is, amit összefoglalóan a gazdasági mechanizmusnak nevezünk. a szocialista gazdaságban a központi tervezés óriási erő, de azért nem mindenható, mert objektív gazdasági törvények működnek és hatnak, s ezeken a központi tervezés a szó szoros értelmében nem uralkodik, legfeljebb számításba veszi azokat. a szocialista gazdaságban működik és hat az értéktörvény, ennek be kell épülnie a tervezés, és a gazdálkodás rendszerébe, szemben a kapitalizmussal, ahol spontánul hat. az értéktörvény mellett a mi rendszerünkben új törvényként működik a tervszerű, arányos fejlődés törvénye és a munka szerinti elosztás törvénye. e három törvény együttesen fejt ki hatását, de nem úgy, hogy az utóbbi kettő hatálytalanítaná az értéktörvényt, sem a gazdaságpolitika, sem a tervezés nem hagyhatja figyelmen kívül a gazdasági törvények követelményeit.

/folyt.köv./
17.47/e

- 31 -

NF 1850

bb. 50. /nyers rezső előadása...3.folyt./e

az átlagos személyi jövedelmek is magasabbak, mint nálunk, emellett szélesebb lehetőséget nyújtanak a jövedelmek árura válására, mint a mi országaink. mindezt persze beárnyékolja sok minden, ami antiszociális, ami embertelen, ami erkölcstelen, s ami együttjár a kapitalizmussal és lehetetlenné teszi, hogy a dolgozó tömegek számára választási alternatívát jelentsen a szocializmussal szemben. nekünk mégis elemeznünk kell a gazdasági teljesítmények azt a részét is, ahol viszonylag még el vagyunk maradva.

a legfejlettebb tőkés országok, úgy látszik, három különleges erőforrással rendelkeznek, ami helyzetüket javítja:

- az egyiket a múltban elért „történelmi időelőnynek”, nevezném, ami azt fejezi ki, hogy a legfejlettebb tőkés országok egy időszakkal előbb iparosodtak és már a technikai civilizáció magas fokára jutottak, amikor a szocializmus útjára lépett országok még alacsony vagy közepes szinten voltak. az időelőny „ledolgozása”, csak hosszú távon lehetséges, ma és még sokáig jócskán ható tényező lesz.

- a másikat „internacionális tényezőnek”, nevezném, ami kifejezi azt, hogy a vezető tőkés országok jól hasznosítják a nemzetközi gazdasági együttműködést a növekedés ösztönzőjeként, továbbá a piaci és pénzügyi egyensúlyi problémák áthidalására.

- a harmadikat az új technika „behatólási és terjedési sebességében”, élvezett relatív előnynek nevezném, közelebbről annak, hogy a vezető tőkés országokban az elméleti felfedezések egyelőre rövidebb idő alatt áramlanak a gazdasági életbe, előbb lesz belőlük új termék, vagy új technológia, mint a szocialista világban. a mi teljesítményünk a központilag kiemelt műszaki célok megvalósításában, az új technika horizontális elterjesztésében jelentős, a tudománynak a termelésbe áramlása viszont még lassabb minálunk.

- milyen következtetésre kell jutnunk mindebből?

- először is arra, hogy az országok között a jövedelem-színvonal teljes kiegyenlítődése nem évek, hanem évtizedek folyamán mehet végbe. ezért a jövedelempolitikában a jövedelmesség gyorsabb ütemű növekedésére kell vennünk az irányt, hogy hosszú távon jobban növelhessük a fogyasztást, fejleszthessük a szociális ellátást.

/folyt.köv./
17.40/e

- 30 -

NA 1845

bb. 50. /nyers rezső előadása...4.folyt./e

- másodszor arra, hogy a siker érdekében a történelmi időtényező hátrányával szembe kell állítanunk a szocializmus olyan gazdaságpolitikáját és gazdasági mechanizmusát, az öntudatos szocialista építőmunka olyan szervezettségét, amely az időtényezőt javunkra fordítja a tudományos eredmények műszaki felhasználásában, az új technika széleskörű és gyors elterjesztésében, egyes ágakban, a mai technikai világszínvonal túlhaladásában.

- harmadszor pedig arra, hogy a szocialista országoknak a mainál sokkalta jobban kell felhasználniuk és ügyük szolgáltatába állítaniuk a nemzetközi tényezőt, a tudományos, a műszaki, a kereskedelmi és a pénzügyi együttműködésben.

nyers rezső ezután a szocialista gazdaság fejlődésének tapasztalatait elemezte. - fel kell ismernünk - mondotta - azt, hogy a tervszerű gazdasági fejlődésnek nem egyedül döntő jellemzője a termelés mennyiségi növekedése, hosszú távon ugyanolyan fontos a gazdasági struktúra változása a nagyobb jövedelmesség irányába. fel kell ismernünk azt is, hogy a szocialista gazdaságnak sajátos fejlődési szakaszai vannak, így például van extenzív és van intenzív fejlődési szakasz, más-más gazdasági lehetőségekkel, melyek más és más módon hasznosíthatók.

fel kell ismernünk továbbá azt, hogy a szocialista gazdaságfejlődés során nem csupán a termelőerők fejlődnek, hanem a termelési viszonyok konkrét formái is, amit összefoglalóan a gazdasági mechanizmusnak nevezünk. a szocialista gazdaságban a központi tervezés óriási erő, de azért nem mindenható, mert objektív gazdasági törvények működnek és hatnak, s ezeken a központi tervezés a szó szoros értelmében nem uralkodik, legfeljebb számításba veszi azokat, a szocialista gazdaságban működik és hat az értéktörvény, ennek be kell épülnie a tervezés, és a gazdálkodás rendszerébe, szemben a kapitalizmussal, ahol spontánul hat. az értéktörvény mellett a mi rendszerünkben új törvényként működik a tervszerű, arányos fejlődés törvénye és a munka szerinti elosztás törvénye. e három törvény együttesen fejt ki hatását, de nem úgy, hogy az utóbbi kettő hatálytalanítaná az értéktörvényt. sem a gazdaságpolitika, sem a tervezés nem hagyhatja figyelmen kívül a gazdasági törvények követelményeit.

/folyt.köv./
17.47/e

- 31 -

NA 1850

bb. 50. /nyers rezső előadása...5.folyt./e

végül azt is fel kell ismernünk, hogy a szocialista népgazdaság egyfelől egész népünk közös gazdasága, másfelől azonban két vonatkozásban nem integrálja magába az egyént, hanem a szabad választás lehetőségét biztosítja. részint a munka és a munkahely szabad megválasztásában, részint pedig a fogyasztói döntés szabadságában. a központi tervezés csak ezekre építve és ezek kielégítésére törekedve működhet jól, közmegelégedésre. a szocialista országok napjainkban jó úton haladnak afelé, hogy a tervezés és az irányítás mind jobban oldja meg ezt a feladatot.

az előadó ezután azt elemezte, miként értékeljük hazánk eddigi gazdasági teljesítményét és hogy hol a helyünk a gazdasági világrangsorban.

jellemző - mondotta -, hogy a két világháború között a nemzeti jövedelem évi átlagos növekedése 2 százalék alatt volt, 1950 és 1968 között pedig megközelítette a 6 százalékot, tehát háromszor olyan gyorsan nőtt, mint a horthy-korszakban. ha a nemzetközi összehasonlításban értékeljük a fejlődés ütemét, akkor azt látjuk, hogy két évtizedes szakaszban nézve gyorsabban fejlődünk, mint a tőkés országok, de lassabban, mint a szocialista országok többsége. ha viszont az utolsó évtizedet tekintjük, akkor elérjük a kgst-országok átlagos növekedési ütemét.

a gyorsabb gazdasági fejlődés gyorsabb strukturális változások közepette bontakozik ki hazánkban. husz év alatt „agrár-
ipari,, országból „ipari-agrár,, országgá fejlődtünk.

iparfejlesztési politikánk az eddigiekben erősen foglalkoztatás növelő jellegű volt, s ez a folyamat lekötötte a beruházások jó részét. ilyen körülmények között a beruházási politikában csak korlátozott szerephez jutott a termelékenység növelésének a célja. ezt illusztrálja, hogy a termelés husz év alatti növekedésének 45 százaléka származott a foglalkoztatottság emelkedéséből és 55 százaléka a munka termelékenységének emelkedéséből. ezt az arányt az intenzív fejlődési szakaszban lehetetlen fenntartani.

/folyt.köv./

17.55/e

- 32 -

MF 1850

bb. 50. /nyers rezső előadása...6.folyt./e

a magyar népgazdaság fejlődésének jellegzetessége az is, hogy a külkereskedelem nagy szerepet játszik a nemzeti jövedelem realizálásában, s ez a szerep szüntelenül tovább nő. ma már a nemzeti jövedelem mintegy 40 százalékának megfelelő árutömeget cserélünk ki a nemzetközi piacokon más árukra. ebből következik, hogy a külkereskedelemnek hazánkban jelentős visszahatása van a növekedés ütemére és meghatározó szerepe van a termelés és a beruházások szerkezetére.

milyen ütemben növekedett a lakosság személyes jövedelme és fogyasztása 1950 és 1969 között?

ez idő alatt mind a reáljövedelmek, mind pedig az összes lakossági fogyasztás értéke két és félszeresére emelkedett. a fogyasztás növekedésének üteme hosszabb távon értékelve lehetőségeinknek megfelelő, bár sok kritikával illethetjük a gyakori - évenkénti ingadozásokat, a reálbérek emelkedésének bizonyos háttérbe szorítását, a lakosság fizetőképes kereslete és az áru kínálat nem kielégítő összhangját, mint multbeli fejlődésünk jellegzetes vonásait.

milyen helyet foglal el hazánk jelenleg a gazdasági fejlettség nemzetközi ranglistáján? a fő mutatókat tekintve a középső szinten vagyunk az európai szocialista országok között, s ugyanezt mondhatjuk, ha helyzetünket a nem szocialista országokhoz viszonyítjuk.

az egy főre jutó nemzeti jövedelem összehasonlítható módon számolva 750 dollár körül alakul Magyarországon, szemben a nyugat-európai 1 200-1 700 dolláros szinttel, az olasz és osztrák 1000-1 200 dollárral, a spanyol, portugál és görög 500-700 dollárral, és persze szemben a gyarmati sorból felszabadult országok 60-100 dolláros szintjével, továbbá a gyengébben fejlett tőkés országok 200-300 dolláros szintjével.
/folyt.köv./

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb. 50. sz. hírünk /nyers rezső előadása.../ első bekezdésének 3. sorában a szöveg helyesen:

...titkára csütörtökön „a jövedelmezőség és a jövedelemelosztás problémái hazánkban,, címmel előadást tartott...

...-

18.05/e

- 33 -

MF 1851

bb. 50. /nyers rezső előadása...7.folyt./e

na husz éves gazdasági növekedésünket abból a szempontból nézzük, hogy közelítettünk-e ez idő alatt a legfejlettebb tőkés országok termelési szintjéhez, azt mondhatjuk, hogy a termelés mennyisége és szervezete terén, különösképpen a társadalmi szervezethez viszonyítva, közelítettünk. a foglalkoztatottságban, a szociális ellátásban elértük vagy túlhaladtuk a tőkés országok zömét.

a termelékenységben, a vállalati belső szervezetségben, továbbá az egy főre jutó fogyasztásban azonban lényegében a tőkés országok között. mert bár a nemzeti jövedelem nálunk gyorsabban nőtt, viszont a fejlődés szükségképpen extenzív uton haladt, a legfejlettebb tőkés országokhoz képest viszonylag lassabb termelékenységnövekedéssel, nagyobb felhalmozási hányaddal és az egy főre jutó fogyasztásnövekedés hasonló ütemével. tehát ez az eredmény egyrészt intenzív uton fejlődött, másrészt pedig extenzív uton fejlődött országok között jött létre, ez a körülmény inkább növeli teljesítményünk értékét. hangsúlyozni szeretném, hogy az extenzív fejlődést nem tekinthetjük hibának, legfeljebb az intenzív módszerre történő áttérés kisé lassabb a kelléténel.

az előadó ezután a magyar népgazdaság jövedelmezőségével és az állami fejlesztési politika irányával foglalkozott.

- mai gazdaságirányítási rendszerünk - mondotta - a jövedelmezőséget teszi közvetlen vállalati céllá, és olyan állami normatív szabályozó rendszert alkalmaz, amellyel a vállalati jövedelmezőséget fokozatosan közelebb vihetjük a társadalmi jövedelmezőséghez.

az elosztásra vonatkozó állami normatívák és a közgazdasági szabályozók kétségtelenül összekapcsolják a társadalmi célt a vállalati céllal.

jelenlegi tervezési és elosztási rendszerünk a fő arányokat tervszerűen és hatékonyan szabályozza, viszont még csak a kezdeti lépéseket tettük meg azon a téren, hogy a vállalati jövedelmek a tényleges hatékonyság szerint differenciálódjanak.

/folyt.köv./

18.10/e

- 34 -

M 18¹¹

bb 51. megkezdődött az olajbányászok vándorgyűlése

vid/kz/ny hgy

1970. május 21.

csütörtökön egerben a gárdonyi géza színházban megnyitották az országos magyar bányászati és kohászati egyesület olajbányászati szakosztálya idei vándorgyűlését. mintegy négyszáz külföldi és magyar szakember tanácskozik 2 napig a kőolajipar biztonságának és balesetvédelmének helyzetéről, korszerűsítéséről. a hazaiak mellett jugoszláv, szovjet, csehszlovák, ndk- és nszk-beli, továbbá francia és iraki szakemberek is előadásokat tartanak. az első nap előadói hangsúlyozták, hogy a földgáz most már nagyon széleskörű alkalmazásával párhuzamosan mind a kőolajiparban, mind pedig a gázszolgáltatásban előtérbe került a munkavédelem és a biztonsági berendezések korszerűsítésének igénye. ezért tüzték a vándorgyűlés napirendjére e fontos kérdés sokoldalú megvitatását. /mti/

..

bb 53. előtérben a tudomány népszerűsítése

vid/fm/ny hgy

1970. május 21.

a tit és a mtesz borsod megyei szervezeteinek elnökségei csütörtökön megbeszélést folytattak a tit miskolci kazinczyklubjában dr. erdey-gruz tibor akadémikussal, a magyar tudományos akadémia elnökével. a megbeszélésen résztvettek a városi és társadalmi szerveinek képviselői is. az összejövetelen megvitatották a tudományos kutatás, a tudomány népszerűsítésének néhány időszerű kérdését. szóba került többek között a borsodi iparvidéken dolgozó nagyszámu, jólképzett szakmunkás, valamint a műszaki értelmiség továbbképzése, továbbá bevonásukkal a technikai műveltség szélesebbkörű elterjesztésének lehetősége. állást foglaltak, hogy a borsodi ipari üzemekben - többek között a borsodi vegyikombinátban - és az egyetemen végzett kutatásokról az eddiginél szélesebb körben kellene tájékoztatni a lakosságot, a fiatalokat is.

/mti/

..

18.17/ny

- 35 -

M 19⁰⁰

bb 54. új társulási jog kidolgozását javasolta a győr sopron megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/fm/ny hgy

1970. május 21.

győr-sopron megye tanácsának végrehajtó bizottsága csütörtökön megtárgyalta a győr-sopron megyei népi ellenőrzési bizottság, a mezőgazdasági termelőszövetkezetek melléküzemei és kiegészítő tevékenységének egyes kérdései, című jelentését. a megállapította, hogy a megye termelőszövetkezeteiben több mint ezer segéd-, mellék- és kiegészítő üzemág található. örövendetes, hogy az élelmiszeripari feldolgozó és elárúsító tevékenység az utóbbi időszakban nagymértékben fejlődött. a jelentés pozitívan értékelte, hogy a kiegészítő üzemágakban foglalkoztatottak csaknem 99 százaléka termelőszövetkezeti tag vagy azok családtagjai.

a vizsgálatok arra is fényt derítettek, hogy a társulások létrejöttét több körülmény akadályozza, elsősorban a jogi szabályozás hiányossága. éppen ezért a végrehajtó bizottság utasította a mezőgazdasági és élelmiszerügyi osztály vezetőjét: a mezőgazdasági és élelmiszerügyi állandó bizottsággal együttműködve előterjesztést készítsen a népi szövetkezeti főosztály számára, amelyben kéri a népgazdaság egészére érvényes egységes társulási jog kidolgozását. ez meghatározná a különböző társulási formákat, az anyagi hozzájárulás mértékét, a jövedelem felhasználás módjait, az önkormányzat kérdéseit, megszüntetné a gazdasági ösztönzőkben, a nyereségfelhasználás rendszerében és az adózásban mutatkozó eltéréseket és megkönnyítené a hitel igénybevételét a társulások részére. /mti/

--

bb 55. halálos áramütés pécssett

vid/fm/ny hgy

1970. május 21.

halálos baleset áldozata lett csütörtökön délelőtt urbán sándor vájár, pécsi lakos, aki móra ferenc utca 3. szám alatti lakásának udvarán szakképzettség nélkül, szabálytalanul villanyt szerelt. mezőtől, nedves földön állva, szigetelés nélküli hárpófogóval egy gumiszigetelésű, áram alatt levő háromeres kábelt vágott el. a 220 voltos feszültség alatt levő kábelerekkel érintkezve, halálos áramütés érte. a szerencsétlenségben az is szerepet játszott, hogy a biztosítékot is házilag készített vastag drót helyettesítette, és így nem olvadt ki a zárlat keletkezésekor, ami megszakította volna az áramot. a közelben csak urbán sándor három éves kisleánya tartózkodott, aki szerencsére nem nyúlt az áramütött apához. a gyermek sirására figyeltek fel az utcai járőrök és ők fedezték fel a tragédiát. /mti/

--

18.22/e

- 36 -

M 1905

bb 70. hazaérkezett a kndk-ból a népfront és a béketanács küldöttsége - kisházi ödön nyilatkozata

t tf/tr/ny zs hgy

1970. május 21.

csütörtök délután visszaérkezett budapestre az a delegáció, amely a hazafias népfront és az országos béketanács képviselőiben látogatást tett a koreai népi demokratikus köztársaságban az ottani testvérszervezetek meghívására. a delegációt kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke vezette.

a fogadtatásra a ferinegyi repülőtéren megjelent barati józsef, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, sebestyén nádorné, az országos béketanács titkára, kádas istván, a külügyminisztérium főosztályvezetője. ott volt li dong szon, a kndk budapesti nagykövete és ny.ny, szikacsov, a szovjetunió magyarországi nagykövetségének követtanácsosa.

kisházi ödön a megérkezés után nyilatkozott az mti tudósítójának:

- küldöttségünk, amely a koreai testvérszervezetek delegációjának a múlt évben magyarországon tett látogatását viszonzta, 8 napot töltött a koreai népi demokratikus köztársaságban. alkalunk volt megismerkedni a barati szocialista ország politikai, gazdasági, kulturális életével és szociális helyzetével. találkoztunk és eszmecserét folytattunk vezető koreai személyiségekkel, így a legfelső népi gyűlés elnöksége részéről coj jen gen elnökkel és az alelnök kang rjang uk elvtárssal, aki egyik vezetője koreai testvérszervezeteinknek is.

- gazdag program során delegációnk tiszteletére hamgyungben barátsági nagygyűlést rendezett a város népi bizottsága. több más eseményen, gyűlésen és üzemlátogatáson, meghitt léghajóbaráti találkozón vettünk részt és ismerkedtünk, beszélgettünk koreai dolgozókkal. országjáró utunk során ellátogattunk panmindzsonba, a fegyverszüneti bizottság munkájának színhelyére is. phenjanban és a szabad északi országrészen tett utazásaink idején mindenütt azt tapasztaltuk, hogy a fegyverszünet megkötése óta eltelt 17 év alatt a lelkes és szorgalmas koreai nép nemcsak helyrehozta az imperialisták által okozott szörnyű háborús károkat, hanem nagy eredményeket ért el a szocializmus építésében is. korábban, a 35 éves japán gyarmati megszállás idején a koreai dolgozók nem szerezhettek magasabb képzettséget, ám azután - s erről személyesen győződhetünk meg - rövid idő alatt kitűnő szakembergárdát alakítottak ki, és ma a legkülönbözőbb szerszámgépeket, villanymozdonyokat, a maguk kikísérletezte műszálat egyaránt figyelemre méltó színvonalon, jó minőségben állítják elő. teljesen villamosították az ország településeit. 1.200 víztárolót létesítettek és korszerű öntözőrendszereket építettek ki.

a koreai nép legfőbb vágya - hangsúlyozta kisházi ödön - a kettészakított országok közötti békés egyesítése, minden külföldi beavatkozás nélkül, a szocialista úton. mivel nincs béke csak fegyverszünet és az amerikaiak minden megállapodást felruga, nem vonultak ki a déli országrészből a szabad északi népe állandó harci készenlétben éri el nagyszerű gazdasági eredményeit a koreai munkáspárt vezetésével, kim ir szen elvtárssal az élen. / folyt köv. /

- 37 -

bb 70. / hazaérkezettfolyt/ny

az elnöki tanács helyettes elnöke ezután aláírta:

- delegációnk hangot adott népünk szolidaritásának és be-számolt arról, hogy a magyar népköztársaság továbbra is minden nemzetközi fórumon támogatja a koreai nép igazságos és jogos követelését. koreai barátaink - akik mindenütt nagy szeretettel fogadtak bennünket - megkérték, hogy tolmácsoljuk szívélyes üdvözlőket a magyar népnek. e kérésnek ezután már most, a megérkezés percelben eleget teszünk - fejezte be nyilatkozatát kisházi ödön. /mti/

..-

bb 56. eladták az új szállót

vid/kz/mné/ny hgy

1970. május 21.

huszonöt szobás, nyolcvan ágyas új szállót avattak csütörtökön esztergomban, a duna partján. épületét eredetileg turista-szállónak szánták. később azonban a volán utazási iroda elnököse ajánlatot tett a városi tanácsnak a megvételére. a tanács ezt el is fogadta. a volán módosította az eredeti tervet, s így esztergom új hotelje üdülő szálló lett. a szálló vételárát - mintegy 12 millió forintot - a tanács a város kereskedelmi hálózatának fejlesztésére költi és ugyanakkor a régi turista szállót is korszerűsítik. /mti/

..-

bb 57. országos hőszolgáltató tanácskozás kecskeméten

vid/kz/ny hgy

1970. május 21.

az energiagazdálkodási tudományos egyesület kecskeméten rendezte meg a második országos hőszolgáltató tanácskozást. a csütörtökön megkezdődött háromnapos konferencián varga istván, a tudományos egyesület főtitkára tartott bevezető előadást, majd szakmai előadások hangzottak el a távfűtés közgazdasági problémáiról, a hőenergia közszolgáltatásáról, valamint kecskemét távfűtésének fejlődéséről. a három nap alatt összesen hét referátumot tartanak a nehézipari minisztérium, a fővárosi távfűtőművek, valamint az országos műszaki fejlesztési bizottság vezető szakemberei. tanulmányozzák majd a kecskeméti távfűtő berendezéseket is. /mti/

..-

18.35/ny

- 38 -

M 1935

bb 60. debrecenben befejeződött a felnőttoktatási értekezlet

vid/fm/ny hgy

1970. május 21.

csütörtökön véget ért az a kétnapos tanácskozás, amelyen a tiszántúli megyék képviselői a felnőttoktatás helyzetéről tárgyaltak. az üzemek, vállalatok, állami gazdaságok képviselőin kívül a tanácsok és a szakszervezetek küldöttei cseréltek véleményt a felnőttoktatási munkát irányító pedagógusokkal és a felügyeleti szerveinek képviselőivel. a tanácskozás részvevői hangsúlyozták: a gazdasági vezetőknek a jövőben nagyobb segítséget kell adniuk a felnőttoktatás feladatainak elvégzéséhez. /mti/

..-

bb 59. palóci héppünnepegy parádfürdőn

vid/fmny hgy

1970. május 21.

több mint 25.000 vendég fogadására készültek fel parádfürdőn, ahol május 24-én, rendezik meg a mátravidék lakosságának hagyományos néppünnepegyét, a palóci napot. kovács bertalan, az előkészítő bizottság elnöke csütörtökön az újságíróknak elmondta, hogy az idei ötödik palóci nap méreteiben és színgazdságában minden korábbit felülmul, amint az a heves és nógrád megye falvaiban folyó előkészületek is tanúsítják.

az ünnepi rendezvény délelőtt 10 órakor színpompás felvonulással kezdődik, ahol több mint kétezren mutatják be a palóci vidék ősi népviseletét, népi játékeit, szokásait, régi munkaeszközeit. szemléltetik a felvonuláson a korszerű iparfejlesztés eredményeit is. érdekes színtöltje lesz a néppünnepegynek a több mint harminc község kórusait egyesítő, ezertagú palóci énekkar fellépése.

délután szabadtéri színpadokon a mátravidék híres népi együttesei, közöttük a gyöngyösi vidróczki együttes, a kazári, a kisterenyei, a turai, valamint a mezőkövesdi népiegyüttes lép színpadra. a színpompás rendezvénysorozat este a heves megyei bodony községben folytatódik. a művelődési házban palóci népdal-estet, utána palóci népdal-estet rendeznek.

a palóci nap alkalmából parádfürdőn számos kiállítás szemlélteti a mátravidék iparának és mezőgazdságának fejlődését. /mti/

..-
-39-

18.43/ny

M 1935

bb. 58. a következő öt éves tervben megoldódik a lakosság husellátása - megkezdődtek a pannonia mezőgazdasági napok

vid/e kz hgy

1970. május 21.

pécsett csütörtökön megkezdődtek az 5. pannonia mezőgazdasági napok. a háromnapos ülészakon több mint 400 szakember vesz részt az ország minden részéről. az idei pannonia napok vitáinak előterében az élelmiszergazdaság helyzete és a mezőgazdasági üzemszervezés időszerű kérdései állnak. a megnyitó ülésen „a magyar mezőgazdaság 4. öt éves tervének célkitűzései”, címmel dr. soós gábor, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter első helyettese, „mit vár társadalmunk az élelmiszertermelésről?”, címmel pedig dr. Lénárt Lajos mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes tartott előadást.

a mező- és élelmiszergazdaság a 3. öt éves terv során a tervezettnél gyorsabban fejlődött: az előirányzott évi 2,8 százalékhelyett - figyelembe véve az 1970-es várható eredményeket is - három százalékos volt a növekedés, ami valamivel meghaladja a világ mezőgazdaságának fejlődési ütemét. e közben azonban feszültségek keletkeztek a mezőgazdaságban, így például nem sikerült maradéktalanul megoldani a lakosság hussal, zöldséggel és sörrel való ellátását, a kedvezőtlen természeti körülmények között gazdálkodó termelőszövetkezetek nem fejlődtek kielégítően, a háztáji gazdálkodás színvonala a vártnál gyorsabban csökkent és a mezőgazdaság gépparkja elavult, korszerűtlenné vált. a szakemberek már kialakították a mező- és élelmiszergazdaság 4. öt éves tervének főbb előirányzatait, amelyeket a minisztertanács és az országgyűlés elé terjesztenek majd jóváhagyás végett. a tervidőszak egyik fő célkitűzése a lakosság életszínvonalának emelése, s ehhez hozzátartozik a fogyasztók több és jobb élelmiszertel való ellátása is. 1975-ig előreláthatóan négy százalékkal nő a lakosság élelmiszerfogyasztása, ezen belül különösen az állati és a kertészeti termékeké.

a mezőgazdaság termelése - a tervjavaslat szerint - 2,8 - 2,9 százalékkal nő, vagyis hasonló lesz a mostani öt éves tervben előirányzott fejlődési ütemhez. a termelés szerkezetét azonban az állattenyésztés javára módosítják. ennek eredményeként a következő öt éves terv második felében végleg megszűnnek a husellátási - elsősorban a sertéshus-ellátási - gondok.

/folyt.köv./
18.50/e

- 40 -

M 1940

bb. 58. /a következő öt éves...folyt./e

1975-ig az egy fogyasztóra jutó hús mennyisége előreláthatóan 18 százalékkal, azaz 70 kilóra emelkedik és ennek fele sertéshus lesz. a kertészeti áruterelésben a mennyiségi szemlélet helyett a minőségi és választéki szemlélet kerül előtérbe. a zöldség és a gyümölcs minőségének megjavítása végett 40 000 vagonnal nő a hűtő-tároló kapacitás. a 4. öt éves tervben 13-15 százalékkal több beruházást kap a mezőgazdaság, mint a mostani tervidőszakban. az építési beruházásoknál előnyben részesítik a nagyüzemi, szakosított állattartó telepek építését. az összes mezőgazdasági beruházás 27-30 százalékát a gépesítésre fordítják; többek között 50 000 traktort, 6 500 teherautót és 5 000 kombájnt kapnak a gazdaságok.

a pannonia mezőgazdasági napok résztvevői pénteken és szombaton két szekcióban folytatják tanácskozásukat. az élelmiszergazdasági szekcióban a konzerv- és sütőipar fejlesztésének, az üzemszervezési szekcióban pedig a gazdaságok vezetésének elméleti és gyakorlati kérdéseit vitatják meg a szakemberek. /mti/

bb. 61. amatőr képzőművészek kiállítása zalaegerszegen

vid/e fm hgy

1970. május 21.

a zalaegerszegi városi tanács épületében csütörtökön három amatőr képzőművész alkotásaiból nyílt kiállítás. sipos róza és sipos andrás faintarziákat, rédei istván pedig akvarelleket mutat be a tárlaton. /mti/

bb. 62. átadták a kormány elismerő oklevelét a mezőszilasi mezőföld termelőszövetkezetnek

vid/e kz hgy

1970. május 21.

Ünnepi közgyűlés keretében adta át csütörtökön moharos józsef, az mszmp kb osztályvezetőhelyettese berki sándornak, a mezőszilasi „mezőföld”, termelőszövetkezet elnökének a kormány elismerő oklevelét, amelyet 1969. évi kiváló munkájával nyert el a gazdaság a 3 000 holdon felül gazdálkodó tsz-ek országos versenyében.

az ünnepi közgyűlésen moharos józsef beszélt a gazdaság eredményeiről, majd berki sándor tsz-elnök ismertette meg a tsz-gazdákkal és a vendégekkel a termelőszövetkezet távlati terveit. /mti/

18.55/e

- 41 -

M 1945

bb 63. üdülőszálló épül zalakaroson

vid/kz /ny hgy 1970. május 21.

helyszíni ülést tartott csütörtökön a zalakarosi termál-fürdő fejlesztésére alakult intéző bizottság, a néhány év alatt divatosság vált fürdőtelepet erőteljesen fejlesztik, jelenleg is épül egy medence. augusztusban hozzáfognak egy téli fürdő építéséhez és ezzel megszűnik a telep idényjellege. a zalakarosi termálfürdő fejlesztésébe bekapcsolódnak a megye ipari vállalatai is: közös beruházással 100 személyes üdülőszállót építenek, s felállítanak egy 100 személyes touring hotelt is. az utóbbi napokban más iparvállalatok is jelentkeztek, üdülőszálló építési szándékkal.

a fürdőtelep fejlesztési programjának egy állomásaként csütörtökön megnyitották a fürdő 300 személyes éttermét. /mti/

..-

bb 64. hetesi sándor,

j/ny hgy 1970. május 21.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa elhunyt. temetése 1970 május 23-án, szombaton délután 1 órakor a farkasréti temetőben lesz.

mszmp 19. kerületi bizottsága.

/mti/

..-

bb 65. magyar-jugoszláv vámtárgyalások

j/ny hgy 1970. május 21.

milovan djokanovics, a jugoszláv szszk szövetségi vámigazgatóságának igazgatója május 18-22. között Magyarországon tartózkodott és megbeszéléseket folytatott dr. terpitkó andrással, a vám- és pénzügyőrség országos parancsnokával a két ország vámigazgatása együttműködéséről, valamint a kialakult kapcsolatok továbbfejlesztésének lehetőségeiről. /mti/

..-
-42-

19.03/y

MF 1950

bb 66. nem hoz észrevehető lehülést a hűvös levegő - a ferihegyi időjárási radar sikere

i tz/gg/ny hgy 1970. május 21.

az északnyugat felől közeledő hűvös levegő első hulláma csütörtökön délelőtt elérte a holland, a belga és a francia tengerpartot. utját a szél élénkülése, sőt skóciában, irországban és Angliában átfutó záporok, dániában pedig kisebb esők jelezték.

mindezt dr. Tardos Béla, a központi meteorológiai intézet tudományos főmunkatársa közölte, hozzátéve, hogy ennek a hűvösebb levegőnek a megérkezése a Duna vízgyűjtő területe fölé inkább előnyös lesz, mint hátrányos, mert az okozott kisebb lehüléssel lassítja az olvadást a magas hegyekben, önmaga pedig alig hoz csapadékot.

hazánkba a hűvös levegő előreláthatólag pénteken délután, vagy este érkezik meg, de átmeneti felhősödésnél súlyosabb következménye nemigen lesz. a hőmérséklet is csak alig érezhetően csökken majd, mert a nap sugárzása bőségesen ellensúlyozza a nyugatról érkező gyenge lehülést.

csütörtökön hazánktól délre, a balkán félszigeten és Romániában lényegesen kedvezőtlenebb helyzet alakul ki. Temesvárott például szerda reggeltől csütörtök reggelig 31 milliméter csapadék hullott.

csütörtökön déltájban a ferihegyi időjárási radar bácsalmástól délre és Karcag tájékán, továbbá a Bükk északi oldala felett, Sajószentpéter környékén, valamint a Mátra északi oldalán, Salgótarjánától kissé keletre 6-7 kilométeres magasságban kialakulóban levő zivatarfelhőket észlelt. már akkor úgy tűnt, hogy ezekből igazi zivatar hazánk területe felett nem fog kifejlődni, és valóban csak határainktól délre alakultak ki zivatartömbök.

péntek estig felhős idő lesz, szórványos esővel, zivatarral. a szél időnként megélénkül. a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 8-13, a legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 19-24 fok között lesz.

a távolabbi előrejelzés szerint hétfőig a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 6-12 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 16-22 fok között lesz. öt milliméteres, vagy annál nagyobb csapadék az ország területének 60 százalékán várható.

/mti/
19.13/ny

..-
-43-

MF 1950

bb. 76. segít az ország - 15 millió forintot juttat az árvizkárosultaknak a fővárosi tanács - építőtáborokat szervez az árvizsújtotta területeken a budapesti műszaki egyetem - a bajbajutottak megsegítésére kibontakozott mozgalom újabb hírei

ö vid/pr/zsu/jf/gk/e zs hgy

1970. május 21.

az ország minden tájáról érkező hírek tanúsítják: ritkán látott méretű, önkéntes akció bontakozott ki az árvizkárosultak megsegítésére. száz- és százezrek segítőkészsége nyomán üzemeiktől és vállalatoktól, intézményektől és termelészövetkezetektől, tömegszervezetektől és iskoláktól naponta indulnak küldemények az árvizsújtotta területekre. szaporodik az a - már amúgy is hosszú - lista, amelyen a majdani újjáépítésben önkéntesen segédkezőket jegyzik.

a vöröskereszt illetékesei elmondották, hogy aktivistáik a helyszínen is segédkeznek a kitelepítésekénél, a visszatelepítésekénél, s részt vesznek a gyermekek és öregek ellátásában, a betegek ápolásában. munkájukat a vöröskereszt központjának különböző bizottsága a helyszínen irányítja. a polgári védelmi szakaszok tagjai a katonai egységekkel vállalva dolgoznak, fertőtlenítik a házakat, lakásokat, kutakat. nem késeit anyagi segítségük sem: eddig mintegy egymillió forint értékben juttattak különböző szükséges holmikat az árvizsújtottaknak. az első szállítmányt követően rendre küldik a ruhaneműt, lepedőket, tisztálkodási eszközöket, s legutóbb három teherautó vitte szabolcs-szatmár megyébe az összegyűjtött takarókat, melegítőket, gyermekruhákat. pénzsegélyüket hétfőn újabb százezer forinttal térték.

csütörtökön már csaknem négy millió forintot tett ki az az összeg, amit a szaktanács elnöksége és a különböző szakszervezetek ajánlottak fel. a szót felhívásához csatlakoztak a különböző szakmák szakszervezetei is, így a vasasok 300 000, az építők 500 000 forintot, a bányász, a textilipari, a közlekedési dolgozók, az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete 100-100 ezer forintot, a vasutas és a pedagógus szakszervezet 150-150 ezer forintot, a nyomdászok szakszervezete pedig 50 000 forintot ajánlott fel az árvizkárosultaknak. a szakszervezeti segélyekből az árvizsújtotta szabolcsiak közül minden szervezett dolgozónak - az állami segítségen túl - csaknem 1 500 forintot tudtak kifizetni.

/folyt.köv./
19.20/e

- 44 -

NA 1975

bb. 76. /segít az ország...1.folyt./e

csütörtökön kezdte meg a szaktanács az árvizkárosult gyermekek üdültetésének szervezését is: központilag előreláthatólag csaknem 700 gyermeknek biztosítanak háromhetes ingyenes üdülést. az akcióhoz csatlakoztak a különböző szakszervezetek is, amelyek már eddig további több mint 700 gyerek elhelyezését vállalták. mindezen túl a vállalati üdülőkbe több mint 350 fiú és lány utazhat. pénteken és szombaton a gyerekek már meg is kezdenek a beköltözést a különböző üdülőkbe. a szót egyébként az ország különböző részeiből, szocialista brigádoktól, munkás-paraszt családoktól is tömegesen kapott értesítést arról, hogy rövidebb-hosszabb időre szívesen magukhoz vesznek gondozásra, teljes ellátásra árvizkárosult apróságokat.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága csütörtökön úgy döntött, hogy 15 millió forintot juttat a felsőtisza-vidék árvizkárosultjainak megsegítésére.

a termelészövetkezetek országos tanácsához csütörtökön is tucatjával érkeztek a táviratok, telefonok, amelyekben gazdaságok, vállalatok és intézmények nagyobb összegű felajánlásaikat jelentették be a bajbajutott térszek megsegítésére. a husipari tröszt kerekén egymillió forintos támogatást nyújt a kárt szenvedett közös gazdaságoknak, az ujkigyósi aranykalász mezőgazdasági termelészövetkezet 100 tenyészkoca süldőt ajánlott fel, s a körmenyi áfész kollektívája 25 vagonnyi réti szénát biztosít önköltségi áron azoknak a termelő üzemeknek, amelyeknek takarmánykészlete az elmúlt napokban csaknem teljesen megsemmisült. a tsz-ek zöme közvetlenül utalja át a felajánlott kisebb-nagyobb pénzüsségeket a tot által az 5. kerületi otp-ben nyitott „árviz,, -folyószámlára.

a segítségnyújtásra jelentkezők között is az elsők voltak a kommunista fiatalok. a kisz központi bizottságának egymillió forint értékű segítségét már eljuttatták a károsultakhoz, s rendre érkeznek az újabb vállalatok, felajánlások a különböző szintű kisz-bizottságoktól és kisz-szervezetektől. a budapesti műszaki egyetem kiszesei nyári ifjusági építőtáborait az eddigi tervek megváltoztatásával - az árvizkárosult területekre irányítják át, s a különböző helyreállítási munkákban lesz hasznos segítség az egyetem építészeti, geodéziai, vízépitési és villamosági szakembereinek hozzáértése. a kőbányai gyógyszerárugyár ifjúkommunistái szabad szombatjukon is munkát vállalnak, s ellenértékét - egy vasárnapi műszak bérével megtoldva - juttatják el a károsultaknak. azokban az üzemrészekben, ahol nem nyílik mód külön műszak szervezésére, a fiatalok egynapi bérüket gyűjtik össze.

/folyt.köv./
19.23/e

- 45 -

NA 1975

bb. 76. /segit az ország...2.folyt./e

a finommechanikai vállalat fiataljai a helyreállítás szakipari munkáiból kérnek részt, ugyanugy, mint a lászló gimnázium tanulóit, a danuvia szerszámgyár kiszesei és a 3. kerület tucatnyi üzemének ifjú dolgozói. a máv vontatási főnökségének fiataljai kommunista műszakok bérét ajánlották fel, a 14. kerületi kállai éva egészségügyi szakiskola ötven diákja több héten át munkával tölti szombatját-vasárnapját, s ennek ellenértékét juttatja el a felsőtisza-vidék lakosságának. az évm 1. számú iparitanuló iskolájának 700 diákja, a tantestülettel együtt, hat teljes munkanap bérét küldi el a bajbajutottaknak, s vállalták öt lakóház teljes újjáépítését is.

a csepel vas- és fémművek újabb százezer forintot gyűjt össze; üdülőtelepén 150 árvízsujtotta területen lakó gyermek nyaraltatását vállalta, s további 50 apróság, a csőgyári részleg üdülőjében töltheti el vakációját egy részét.

mire a kormány felhívása megjelent, szabolcs-szatmár megyében már nem volt olyan üzem, állami és szövetkezeti gazdaság, hivatal és intézmény, sőt iskola sem, ahol ne ajánlották volna fel segítségüket. a termelő üzemek dolgozói általában havi fizetésük 10-15 százalékának megfelelő összeget ajánlottak fel. a nyirpazonyi zöldmező termelőszövetkezet tagsága egy családi ház teljes felépítésére vállalkozott. a nyiregyházi járás lakossága - számottevő pénzbeli támogatáson túl - egyetlen nap 500 000 forint értékű élelmiszert, lisztet, szalonnát, tojást, babot stb. gyűjtött össze és küldött el az árvízkárosultaknak. a nyírség legkisebb szövetkezeti gazdasága, a berkeszi bajcsy zsilinszky endre termelőszövetkezet tagjai bejelentették, hogy két szoba összkomfortos családi házat építenek fel saját brigádjukkal, saját anyagukból a tisza-szamos közének bármely pontján. a szövetkezetek szabolcs-szatmár megyei értékesítő központja többek között 10 vagon étkezési burgonyát, két vagon sárgarépát, fél vagon vöröshagymát, 10 mázsa babot, 20 000 tojást, 50 mázsa almát adott már át térítésmentesen a kitelepített lakosságot befogadó községek tanácsainak az árvízkárosultak étellemezésére. a kemecsei új barázda termelőszövetkezet tagjai élelmiszerek juttatásán túlmenően bejelentették, hogy erő- és munkagépekkel, vetőmaggal segítik a termelés megindításában az árvízkárosult közös gazdaságokat.hk

/folyt.köv./
19.28/e

- 46 -

NA 2000

bb. 76. /segit az ország...3.folyt./e

a nyiregyházi sütőipari vállalat dolgozói 50 000 forint gyorssegély mellett egy lakóház teljes felépítésére is vállalkoztak. az építés költségét részben a dolgozók személyi adományaiból, részben a vállalat fejlesztési alapjából fedezik. a kelet-magyarországi faipari vállalat és a szabolcs cipőgyár dolgozói egy-egy napi fizetésüket ajánlották fel. a szabolcs-szatmár megyei tejipari vállalat 600 dolgozója egy heti keresetével segít a bajbajutottakon. a nyírségi nyomda kiszervezetének tagjai egy kommunista vasárnapon keresett 7 800 forintjukat adták az árvízkárosultaknak. a nyiregyházi cipész ktsz 400 pár cipőt, a nyiregyházi kárpitós- és üveges ktsz dolgozói 50 paplant küldtek a nehéz helyzetbe jutottaknak.

észak-magyarország gyáróriásában, a diósgyőri Lenin kohászati művekben - a finomhengermű és a vasöntőde szocialista brigádjainak kezdeményezésére - a nagyüzem mintegy 18 000 dolgozója egy-egy napi keresetét ajánlotta fel a felső-tiszai árvíz károsultjainak. a tiszai vegyikombinátban tartott röpgyűléseken több szocialista brigád vállalkozott arra, hogy a szabad szombatokon részt vesz az árvízkarók helyreállításában. diósgyőrhez hasonlóan itt is minden dolgozó egynapi keresetének megfelelő összeget ad a nemes célra. a vállalat igazgatósága és szakszervezeti bizottsága ugyanakkor bejelentette, hogy a részesedési alapról máris átutaltatott 50 000 forintot az árvízkárosultaknak. a fancsali, az ináncsi és a beldogkőváraíjai termelőszövetkezetek jelentős összegű pénz mellett 50 mázsa búzát, a szövetkezetek borsod megyei értékesítő központja pedig egy vagon burgonyát küldött.

a miskolci nemzeti színház és az egeri gárdonyi géza színház művészei, műszaki dolgozói egynapi keresetüket ajánlották fel, az egyesült színház vezetősége pedig a csárdáskirálynő előadásának egynapi bevételeit juttatja majd el az árvízkárosultaknak. a miskolci sütőipari vállalat dolgozói naponta szállítanak friss kenyeret a kitelepített lakosságnak, legutóbb pedig egynapi keresetüket is felajánlották részükre. az észak-magyarországi áramszolgáltató vállalat dolgozói bejelentették, hogy a veszélyeztetett területek villanyhálózatát soronkívül, díjmentesen javítják. az abaujszántói állami gazdaságban egy nap alatt 30 000 forint gyűlt össze az árvízkárosultak számlájára. a miskolci tervező vállalat szakemberei az újjáépítéshez szükséges magas- és mélyépítési tervek egy részének díjtalan elvégzésére vállalkoztak. ezenkívül havi keresetük 5 százalékát is felajánlották.

/folyt.köv./
19.33/e

- 47 -

NA 2010

bb. 76. /segit az ország...4.folyt./e

a szegedi üzemekben is szép felajánlások születtek az árvizkárosultak javára. a jutagáriak vállalatának értéke meghaladja az 50 000 forintot. emellett minden mozgósítható munkaneret és gépet a zsákgyártásra állították át, hogy pótolják a malmok árvédelmi célokra igénybevett gabonás-zsák készletét. összesen mintegy 20 000 zsákot készítenek terven felül. a szegedi paprikafeldolgozó vállalatnál külön „árvizi műszakot”, tartanak. ennek bérében sajátgyártmányú levelesporokat vásárolnak és küldenek a felsőtiszavidék árvizkárosultjainak. a fábiánsebestyéni kinizsi termelőszövetkezet gazdái elhatározták, hogy két árvizkárosult közös gazdaságnak összesen 50 vemhesített anyakocát juttatnak. ezenkívül kétnapi átlagkeresetüknek megfelelő összeget is felajánlottak a bajbajutottak megsegítésére?

hajdu-bihar megyében a magyar gördülőcsapágművek május 24-én „árvizes műszakot”, tart, ennek anyagi ellenértékét a károsultak megsegítésére adják. a külön műszakra már több mint félezeren jelentkeztek. a megyei víz- és csatornamű vállalat dolgozói egynapi keresetüket ajánlották fel, s műszaki segítség-re is vállalkoztak: több közút helyreállításában vesznek részt, hogy az árvizsújtotta vidék lakossága minél előbb jó ivóvízhez jusson. egymás után érkeznek a felajánlások a hajdusági termelőszövetkezetek területi szövetségéhez is. a közös gazdaságok pénzt, terményt, építőanyagot, gépet és munkát ajánlanak fel. a hajduszovátai lenin tsz tagjai például 100 000 forint készpénz mellett nagyobb mennyiségű takarmány juttatását is elhatározták. a hajdunánási rákóczi termelőszövetkezet máris szállítja a szalastakarmányt a komlódtótfalusi tsz állattállományának. a bihar-nagybajomi dózsa termelőszövetkezet naponta 5 mázsa friss kenyeret küld saját sütődjéből a kitelepitetteknek. nógrád megyében a nyomdaipari vállalat dolgozói még májusban külön műszakot tartanak s a munkájukért járó pénzt az árvizkárosultaknak adják. a megyei tanács műszaki dolgozói felajánlották, hogy részt vesznek a tönkrement családi házak és más épületek tervezésében, újjáépítésében. a járási tanácsok dolgozói egy-egy napi keresetüknek megfelelő összeget ajánlották fel.

veszprém megyében a megye székhelyén működő autóközlekedési vállalat dolgozói mintegy negyedmillió forintot fizetnek be az árvizkárosultak támogatására. a veszprémi veditex vállalat ügyvezetőségi ülésén úgy határoztak, hogy a raktáron lévő 3 000 kempingágyat - a vállalati nyereség terhére - 40 százalékkal olcsóbban értékesítik az árvizsújtotta lakosság körében. a devcséri állami gazdaság dolgozói egynapi munkabérüket ajánlották fel.

/folyt.köv./
19.40/e

- 48 -

M 2010

bb. 76. /segit az ország...5.folyt./e

heves megyében a füzesabonyi ruházati és műszaki áruház dolgozói nyári kirándulásukra gyűjtött pénzüket ajánlották fel a fehérgyarmati szövetkezeti áruház dolgozóinak megsegítésére. a megye több iskolájának tanulói, illetve uttörő csapatának tagjai is lemondtak a nyári táborozásra szánt összegéről, vagy annak egy részéről az árvizkárosultak javára. a mátravidéki fém-művek dolgozói szombat-vasárnapi különmunkájuk bérét ajánlották fel. a gyöngyösi máv kiterőüzemből egynapi átlagkeresetnek megfelelő összeget utalnak át az árvizkárosultak számlájára, az egri dohánygyár dolgozói pedig egyhavi fizetésük 3 százalékát.

a szolidaritás számtalan megnyilvánulásáról érkezett hír szolnok és baranya megyéből is. a nagyalföldi kutató- és feltáró üzem munkásai negyedmillió forinttal járulnak hozzá a károk helyreállításához. ezen kívül vállalkoztak arra, hogy a rombadólt vagy megrongálódott házak újjáépítéséhez brigádokat szerveznek. a megyei gabonafelvásárló és feldolgozó vállalat munkas-gárdája egy napra eső keresetét fizeti be az árvizkárosultak csekkszámájára. baranya megye egyik közös gazdasága, a bere-mendi dózsa termelőszövetkezet 10 000 forint gyorssegélyt szavazott meg az árvizkárosultaknak. a lippói béke öre termelőszövetkezet tagsága a múlt évi kiemelkedő eredményekkel elnyert minisztertanácsi oklevéllel járó 15 000 forintot utalt át az árvizkárosultak számlájára.

a kecskeméti városi tanács ugyancsak jutalomként kapott összeget a múltévi településfejlesztési verseny első helyezéseért járó 300 000 forintot ajánlotta fel a nemes célra. a kecskeméti szerszám- és gépelemgyár fiataljai ruhaneműt gyűjtene, a szerelőipari vállalat egy családi ház felépítését ajánlotta fel, a baromfiipari országos vállalat kecskeméti gyárának dolgozói pedig egyhavi fizetésük 2 százalékát. a kiskunság és a bácskavidék közös gazdaságai 20 000-100 000 forint közötti összeggel járulnak hozzá a károk helyreállításához, a bajbajutottak megsegítéséhez. a bajai állami gazdaság mintegy 2 500 dolgozója több mint 200 000 forinttal járul hozzá az árvizkárosultak gondjainak enyhítéséhez.

figyelemreméltó mozgalmat kezdeményezett az új muhi tsz: a szamos menti újjáépítéshez elküldi egy dolgozóját, s fedezi három hónapra bérét és költségeit. a tsz vezetői remélik, hogy az „egy termelőszövetkezetből egy dolgozó”, akciójuk országos mozgalommá fejlődik, s példájukat valamennyi termelőszövetkezet követi.

/folyt.köv./

19.45/e

- 49 -

M 2015

bb. 76. /segit az ország...6.folyt./e

az okisz vezetőségéhez is egymás után érkeznek a levelek és táviratok, amelyekben az ipari szövetkezetek kollektívái bejelentik, hogy hozzá akarnak járulni az árvizkárosultak gondjainak megoldásához. az órák szövetkezetének tagsága például 100 000 forintot juttat az árvizkárosultaknak. a szikra szövetkezet dolgozói néhány óra alatt 30 000 forintot, a ruhaipari szövetkezetnél 25 000, a minőség és szücs szövetkezetnél pedig 20 000 forint gyűlt össze.

a fővárosi üzemek közül az egyik első jelentkező a magyar optikai művek volt. dolgozói negyedmillió forintot ajánlottak fel az árvizkárosultaknak, s ezt szabadszombatokon végzett munkával akarják megkeresni. a budapesti konzervgyár husüzemének munkásai egynapi keresetüket adják. a belkereskedelmi szállítási vállalat bejelentette, hogy négy darab öttonnás billenős teherautót bocsát egyhónapos időtartamra a szabolics-szatmár megyei tanács rendelkezésére. a május 1. ruhagyárból 1 400 kosztűmöt és kabátot indítottak utba nyiregyházára. a péterfy sándor utcai kórház 250 takaró juttatásával járul hozzá a kitelepített lakosság gondjainak enyhítéséhez.

megérkeztek az első jelentések a sportegyesületek bekapcsolódásáról is. a budapesti honvéd se elnöksége bejelentette, hogy a május 23-án és 24-én megrendezésre kerülő versenyek teljes tiszta bevételét az árvizkárosultaknak utalja át. a sorakerülő versenyek közül kiemelkedik a budapesti honvéd-pécs nb 1-es labdarugó mérkőzés, a budapesti honvéd-elektromos kézilabda rangadó és a budapesti honvéd nemzetközi atlétikai olimpiai kupaversenye. a kézilabda nb 1. szerdai fordulójában debrecenben rendezik meg a debreceni dózsa-rába eto férfi találkozót. a debreceni dózsa vezetősége a mérkőzés teljes bevételét az árvizkárosultaknak ajánlotta fel.

az együttérzés és a segítőkészség mindenütt megkülönböztetett féltéssel, melegséggel nyilvánul meg a gyermekek iránt. a keszthelyi városi kisz-bizottság, az úttörőszövetség és a népfrent bizottság az elmúlt napokban azzal a kéréssel fordult a város lakosságához, hogy hívjanak meg nyári üdülésre olyan gyermekeket, akik az árviz miatt hajlék nélkül maradtak. a felhívásra egyetlen nap több mint száz család jelentkezett. hasonló mozgalom indult több más balatoni fürdőhelyen is. a nagyalföldi kutató és feltáró üzem szakszervezeti bizottsága tíz gyermek fogadását, gondozását vállalta. a gyermekek teljes ellátást kapnak a vállalat üdülőjében. a mátravidéki fémművek dolgozói ugyan csak több hajléktalan gyermeknek adnak ideiglenes otthont.

/folyt.köv./
19.50/e

- 50 -

NA 2015

bb 76. /segit az ország.....7.folyt/e

a baromfiipari országos vállalat szentesi gyárának dolgozói 25 árvizkárosult gyermek elhelyezését, gondozását vállalták. az on-gai csavarárugyár 10 gyermeket hív meg saját üdülőjébe a nyári hónapokban. az élelmezésiipari dolgozók szakszervezetének elnöksége 100 árvizkárosult gyermeket helyez el a velencei-tavi üdülőjében. az ibusz rt bejelentette azt a döntését, hogy június 1-től 14-ig 30 gyermeket és két felügyelő pedagógust helyez el mátrafüredi üdülőjében. nemcsak a szállás és az étkeztetés, de az oda-visszautazás költségeit is az ibusz viseli. /mti/

bb 73. három ember halálát okozta - öt évi szabadságvesztésre ítélték

vid/fm/ny hgy

1970. május 21.

a szekszárdi járásbíróóság öt évi szabadságvesztésre ítélte Lurcza István dalmandi gépkocsivezetőt, aki három ember halálát okozta. Lurcza március 13-án reggel dombóvár közelében a dalmandi állami gazdaság tehergépkocsiján 17 dolgozót szállított. a sűrű ködben könnyelműen előzött egy előre haladó pótkocsis teherautót és összeütközött egy szembejövő üres autóbusszal. mindkét jármű az árokba futott. a baleset következtében Lurcza három utasa meghalt, a járművekben pedig 30.000 forint értékű kár keletkezett. /mti/

bb. 74. bódv Irén munkácsy-dijas iparművész kiállítása dunaujvárosban

vid/e fm hgy

1970. május 21.

dunaujvárosban, a vasmű uti kiállítási teremben csütörtökön megnyílt bódv Irén munkácsy-dijas iparművész-képfestő kiállítása. a 17. században Európában meghonosodott mesterség mai művésze sokféle anyagon, függönyön, asztal- és ágyterítőken, faliképeken, férfi ing- és női ruhaanyagokon alkalmazta a képfestő művészetet. a kiállítást Birkás István dunaujvárosi festőművész nyitotta meg. /mti/

20.10/e

- 51 -

bb 67. péntektől az eredeti utvonalán, a németvölgyi uton közlekedik a 4-es busz

i zsu/gk-ju zs hgy

1970. május 21.

befejeződött a németvölgyi ut építése, ezért május 22-én pénteken reggel üzemkedettől a 4-es autóbusz ismét eredeti utvonalán közlekedik. /mti/

--

kk 68. sri savangh vatthana,

gk-ju zs hgy

1970. május 21.

Laosz királya táviratban mondott köszönetet Losonczy pálnak, az elnöki tanács elnökének a Laosz nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságaiért. /mti/

--

69. a budapesti bartók béla zeneművészeti szakiskola

gg-ju zs hgy

1970. május 21.

felvételi hirdetés jazz-dob, ének, saxafon, zongora, bőgő, harsona és trombita-szakra. jelentkezés május 31-ig a nagymező utca 1. szám alatt. /mti/

--

bb 72. emlékülés a népfrontnál

i tf/gg-ju zs hgy

1970. május 21.

csütörtökön délután a hazafias népfront belgrád rakparti székházában emlékülést tartottak eftimiu murgu román tudós és forradalmi demokrata politikus halálának 100. évfordulója alkalmából. murgu tevékeny részese volt az 1848-49-es szabadságharc küzdelmeinek, életének utolsó évtizedeit pesten töltötte, s itt is halt meg 1870 májusában. /mti/

--

20. 15/ju

-52-

N 20⁵⁰

bb 71. május 28 és 30 között békéscsabán rendezik a ix. közgazdász vándorgyűlést

t ms/tr-ju zs hgy

1970. május 21.

csütörtökön a kossuth klubban dr. harsányi istván egyetemi tanár, a mtesz ipargazdasági bizottságának elnöke sajtótájékoztatón ismertette a békéscsabán május 28-30 között sorra kerülő ix. közgazdász vándorgyűlés előkészületeit és programját.

a háromnapos tanácskozás fő témája a vállalati belső irányítás problémaköre. a bevezető előadást varga sándor egyetemi tanár tartja. a május 28-1 megnyitó ülés után a vándorgyűlés másnap szekcióban folytatja munkáját, majd 30-án újból plenáris ülésre jönnek össze és összegezik a tanácskozás eredményeit, tanulságait.

az előkészítő bizottság arra törekszik, hogy a szekcióülések ne előadások meghallgatására szorítkozzanak, hanem minél több hozzászólásra, termékeny vitára nyújtsanak lehetőséget. ezért az eddigi gyakorlattól eltérően nem két-három, hanem hét szekcióülésen tanácskoznak a közgazdászok.

ujdonság, hogy az előadók túlnyomó többsége a vállalatok vezetésében, irányításában résztvevő gyakorlati szakember. így maguk az előadások is főleg vállalati tapasztalatokat tartalmaznak majd.

a háromnapos tanácskozáson körülbelül 600-800 közgazdász vesz részt. az előadásokat és az összes hozzászólásokat egy kötetben megjelentetik. /mti/

--

:20.20/ju

- 53 -

N 20⁵⁰

bb 79. időjárásjelentés

tr/ny hgy

1970. május 21.

a meteorológiai intézet jelenti május 21-én, csütörtökön este:

a hőmérséklet lényegesen nem változik

várható időjárás péntek estig: változóan felhős idő, többfelé futó esővel, zivatarokkal, megéjéknél, helyenként megerősödő nyugati-északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 17-22 fok között. /mti/

--

bb 80. szocialista országok kamarai vezetőinek budapesti tanácskozása

t sz/lk/ny ie

hgy

1970. május 21.

a budapesti nemzetközi vásár ünnepélyes megnyitására a magyar kereskedelmi kamara elnökének meghívására több szocialista országból - bulgáriából, csehszlovákiából, Lengyelországból, az ndk-ból, a román szocialista köztársaságból és a szovjetunióból - kamarai vezetők érkeztek budapestre. a szocialista országok kamaráinak vezetői csütörtökön a magyar fővárosban egész napos tanácskozást tartottak. megvitatták a kamarai elnökök soronkövetkező, bukaresti konferenciájának előkészítésével kapcsolatos témákat, valamint a kamarák szerepét a különböző nemzetközi gazdasági szervezetekben. /mti/

--

bb 81. együttműködési megállapodás

1 tf/tr/ny hgy

1970. május 21.

aláírásával zárult a magyar írók szövetsége és a szlovák írók szövetsége képviselőinek budapesti tárgyalása. az 1970. évi együttműködés okmányait a magyar írók szövetsége nevében dobozy imre főtitkár és molnár géza külügyi titkár, a szlovák írók szövetsége részéről vincent sabik és vladimir zsabkai elnökségi tagok írták alá. budapestről elutazásuk előtt a szlovák írószövetség vezető képviselői viszontlátogatásra hívták meg hazájukba a magyar írók szövetségének vezetőit. /mti/

--

20.38/ny

-54-

NA 2115

bb. 50. /nyers rezső előadása...8.folyt./e

tudatos állami döntéssel nálunk működhetnek veszteséges vállalkozások vagy tevékenységek, amennyiben azokra a társadalomnak a jövedelmezőségtől függetlenül szüksége van, vagy pedig a jövedelem az árrendszer folytán másutt jelentkezik. de elvileg ellene kell lennünk a veszteségeknek, meg az alacsony jövedelmezőségnek, mert az állami pénzügyi támogatást a társadalom jövedelméből kell fedeznünk, vagyis az mindenkor fejlődést fekéző vagy jólétet csökkentő tényező.

mindezekből kitűnik - folytatta - , hogy a fejlesztési politikában fokozottan kell szelektálnunk a jövőben, mind kedvezőbb lehetőséget kell teremteni a jövedelmező termelés gyors növelésére és visszaszorítani a korszerűtlen, alacsony hatékonyságú termelést.

ebből a célból nagyobb teret kell engedni hazai piacunkon a termelékenységi és az árversenynek, az állami árszabályozással közelíteni kell a világpiaci árarányokhoz, az állami pénzügyi támogatás mértékét és arányát fokozatosan csökkenteni kell, a külkereskedelem állami monopóliumát pedig úgy kell felhasználnunk, hogy az import mind nagyobb hányada adminisztratív kötöttségek és tilalmak nélkül jöhessen az országba.

nyers rezső ezután a következő ötéves terv gazdaságpolitikai jellegzetességeiről szólt, majd a személyi jövedelmek kérdésére tért rá. pártunk gazdaságpolitikájának egyik fő törekvése - mondotta - , hogy a személyi jövedelmek rendszeresen emelkedjenek, megosztásuk elvi alapon nyugodjon és találkozzon az emberek igazságérzetével.

a személyi jövedelmek átlagos színvonalát mindenekelőtt a nemzeti jövedelem átlagos színvonala determinálja.

a jövedelem és a fogyasztás függ persze az elosztási aránytól is. a felhalmozás és a beruházás a mai fejlődést is szolgálja, meg a jövőt is előkészíti. a technikai forradalom időszakában az a paradox helyzet jön létre, hogy az életszínvonal stabilitása is gazdasági fejlődést követel. nekünk pedig ennél többre van szükségünk, arra, hogy a jövőbeni magasabb életszínvonalat készítsük elő.

/folyt.köv./

- 55 -

NA 2115

bb. 50. /nyers rezső előadása...9.folyt./e

helytelen lenne azonban azt gondolni, hogy a gazdasági fejlődés egyetlen feltétele a felhalmozás növelése lenne, hogy a fogyasztás ütemes növekedése nem ugyanolyan fontos feltétele a gyors fejlődésnek, a termelékenység gyorsabb növelésének terével összhangban 1971-1975 között alighanem a nemzeti jövedelem növekedési ütemével azonos ütemű fogyasztás-emelkedést lesz helyes és lehetséges megtervezni.

ami a személyi jövedelmek elosztását illeti - folytatta az előadó - a szocializmus egyik fő célja, hogy a köztulajdonra épülő jövedelemelosztást teremtsen. ez a szocialista egyenlőség elve a gazdasági életben. ehhez kapcsolódik a munka szerinti elosztás elve, az „egyenlő munkáért egyenlő bért”, jel-szava, valamint ennek ritkábban kimondott fonákja, a „külön-böző munkáért - különböző bért”, jelszó.

jövedelempolitikánk elvi céljait az előadó a következőkben foglalta össze:

- közelítse egymáshoz és tegye egyenlővé a társadalmi osztályok jövedelmi színvonalát;
- biztosítsa az egyenlőséget a közoktatásban mind az alsó, mind a középfokon, ugyszintén az egészségügyi ellátásban és némely más állami szolgáltatásban;
- a munka szerint differenciálódjon a dolgozók keresete és részesedése úgy, hogy az ösztönözzön a termelékenység és jövedelmezőség emelésére;
- intézményes szociálpolitika segítse a családi jövedelmek színvonalának egymáshoz közeledését, valamint az egyenlőtlenségből eredő emberi problémák megoldását.

nyers rezső ezután a központi statisztikai hivatal vizsgálatára utalva elmondotta, hogy a társadalmi osztályok és fő népességcsoportok ma nagyjából számarányuknak megfelelően részesednek a nemzeti jövedelemből. egyedül a szellemi foglalkozásuaknál és a nyugdíjasoknál van eltérés, az előbbiekre nézve előnyös, az utóbbiakra nézve hátrányos. a szellemi foglalkozásuak jövedelmi arányát a szélesebb vezetőréteg magasabb jövedelme némileg számaránya fölé emeli, a nem vezetői kategóriába tartozó szellemi dolgozók széles tömegeinek jövedelme közel van a munkásátlaghoz.

/folyt.köv./
20.48/e

- 56 -

NA 2/20

bb. 50. /nyers rezső előadása...10.folyt./e

a nyugdíjasok jövedelemarányát pedig némileg leszorítják az alacsonyabb régi nyugdíjak és az alacsony paraszti járadék. ez egyúttal jelzi a nyugdíjrendszer egyenlősítésében még előttünk álló feladatot.

valószínűleg nem eléggé pontos a magánszektor kimutatott jövedelme, a tényleges jövedelem gyaníthatóan felette áll a bevallottnak, a magánszektor döntő zömének jövedelme azonban - különösen vidéken - nem sokkal magasabb az alkalmazottinál.

a családi jövedelmeket tekintve, végül is az a helyzet, hogy a munkásság, a parasztság és a szellemi foglalkozásuak széles rétegeinek jövedelemszínvonala nagyságrendileg nagyon közel van egymáshoz, ez társadalmi fejlődésünk nagy pozitívuma.

a jövedelem-kiegyenlítődés egyik nyertese a munkásság, hiszen a korábban fölötte álló osztályokkal szemben megszűnt az alárendelt helyzet. a legnagyobb nyertese azonban mégis a parasztság, amelynek átlagos jövedelme a kapitalizmusban alig több, mint a fele volt a munkásságénak, ma pedig már azzal azonos.

az igazsághoz hozzátartozik, hogy van vesztese is a jövedelmi kiegyenlítődésnek, mégpedig a szellemi foglalkozásuak rétege, amely relative veszített korábbi jövedelmi pozíciójából. a szellemi foglalkozásuak zömére, a vállalati alkalmazottakra nézve helyesnek kell tartanunk, hogy átlagos jövedelmi színvonala a munkásságéhoz igazodjon, legfeljebb a szak-képzettség különbségével legyen magasabb. éppen ebből a szempontból azonban hibának látszik, hogy egyes szellemi foglalkozásuak, például a pedagógusok átlagos jövedelme tulságosan egybeolvad az átlagos munkásjövedelemmel.

a magánszektor bár kicsi, a népességnek mindössze 2,5 százaléka, mégis mindig kitermeli a tisztességesen dolgozók tömege mellett a maga „osztap bender”,-jeit /mellesleg a szocialista szektorba is beférkőznek ilyesfajta ügyeskedő himpellérek/, akik a gazdasági krimik alapanyagát szolgáltatják. ennek alapján azonban nem mondhatunk általános ítéletet. a magánszektor jövedelmi viszonyait az állam szabályozza és ellenőrzi, s azok tömegében nem lényegesen magasabb a dolgozói átlagfizetésekénél, és tőkésedést nem tesznek lehetővé.

/folyt.köv./
20.55/e

- 57 -

NA 2/20

bb. 50. /nyers rezső előadása...11.folyt./e

a társadalmi osztályok jövedelmi arányaiban ezután is a szocialista egyenlőség elvét kell követnünk. meghatározónak kell tekinteni a munkásság jövedelmi átlagát, azzal arányosan kell növelni a paraszti jövedelmeket, úgy, hogy jövedelempolitikánk e tekintetben „arányfenntartó” legyen. a szellemi foglalkozásuak átlagjövedelménél is fenn kell tartani a munkás-átlaghoz való közelséget, de a tevékenység intellektuális fókától függően nagyobb belső differenciáltságot kell kialakítani a jövedelmek emelkedése során.

ezután a jövedelempolitikának arról a sokat vitatott kérdéséről szöjt, hogy differenciáljuk vagy nivelláljuk /egyenlő-sítsük/ a személyes jövedelmek megoszlását, tehát a jövedelem növekményét differenciálási vagy egyenlősítő céllal használjuk fel?

az elemzések és viták nyomán tisztázódott, hogy az egyik elvet sem fogadhatjuk el egyedül, általánosnak. azért nem, mert más a helyzet és más a tennivaló a munka utáni jövedelmeknél, mint a családi jövedelmek szférájában. a munkából származó jövedelmek egy keresőre számítva túlzottan nivellálódtak két évtized alatt, ezért a keresetek nagyobb differenciáltságát kell szorgalmaznunk. viszont a családi jövedelmekben még mindig viszonylag nagy a differenciáltság a munkától független tényezők miatt.

ezért azt a koncepciót helyes választanunk, hogy párhuzamosan valósítsuk meg a differenciáltabb kereseti arányokat, és az egyenlőséget formáló szociálpolitikát. így ésszerűen szétválasztódik a termelési ösztönzés és a szociálpolitika, mindegyik a maga területén hat.

ami a fokozott differenciálódást illeti, elsőnek említéném a munkások közöttinagyobb bérdifferenciáltság szükségességét. ha a munkások között szét tudjuk húzni a kereseteket, akkor megoldható lesz a közép- és felsőfoku szakképzettségű dolgozók differenciáltabb bérezése. erre is nagy szükség van, mert a mai keresetek a szakképzettség foka szerint szűk skálán mozognak.

/folyt.köv./

21.00/e

- 58 -

M 2/15

bb. 50. /nyers rezső előadása...12.folyt./e

kereseti különbségek a szakkép-

zettség foka szerint

| | |
|---|---------------|
| szakképzettség nélküli munkások, alkalmazottak | 100 százalék, |
| szakmunkások és betanított munkások | 122 -,- |
| középfoku szakképzettségűek | 139 -,- |
| felsőfoku szakképzettségűek | 170 -,- |

emellett bizonyos teret kell engedni a vállalatok közötti átlagbérek és átlagjövedelmek differenciálódásának, a termelékenységétől és a jövedelmezőségétől függően.

felmerül továbbá a szakmák közötti bérarányok javításának és fejlesztésének a szükségessége. ezen a téren még előtte állunk egy alapos kritikai elemzésnek, de nem késlekedhetünk vele sokáig.

az eddigiekben elsősorban arról volt szó, hogy a keresetek nem eléggé differenciáltak. van azonban egy sajnálatos példamutató is, ahol az a baj, hogy a keresetek különbözőek. a női keresőkről van szó, akiknek keresete jóval elmarad a férfiaké mögött.

egy másik kereseti aránytalanság az ugynevezett „termelő” - és a „nem termelő” szféra területén dolgozók között mutatkozik, amennyiben az utóbbiak kereseti szintje viszonylag alacsony. ezt a helyzetet nem emelhetjük a társadalmi elv rangjára.

milyen konkrét szociálpolitikai problémákat kell megoldanunk a következő időszakban?

1. a családi jövedelmek kiegyenlítését kell előmozdítanunk azzal, hogy a munkaképtelen öregek és a gyerekek eltartásából a társadalom fokozatosan növekvő részt vállaljon magára. ez főként a családi pótlék és a nyugdíjrendszer fejlesztését igényli.

/folyt.köv./

21.03/e

- 59 -

M 2/30

bb. 50. /nyers rezső előadása...13.folyt./e

hosszabb idő alatt rendszeresen emelnünk kell majd a családi pótlékot is, úgy hogy fokozatosan, talán 10-15 éven belül a gyermeknevelési terheknek mintegy kétharmadát az állam vállalja magára. a nyugdíjak rendszerét valószínűleg több fokozatban egységesíteni kell, megszüntetve a régi és új rendszer különbségét. biztosítani kell a nyugdíjak reálértékének fenntartását, az árszínvonal változását követő automatizmussal.

2. fejleszteniünk kell az egészségügyi ellátás rendszerét, fokozatosan emelni színvonalát és amint gazdaságilag lehetséges lesz, ki kell terjeszteni az egész lakosságra a betegségi biztosítást és az orvosi ellátást, fejleszteni kell a gyermekintézményeket és az öregek ellátását segítő intézményeket.

3. ki kell fejleszteniünk a munkaerő társadalmilag szükséges átáramlásával kapcsolatos szociálpolitikai intézményrendszert. a termelékenységre épülő ösztönzés mellett a társadalom biztosíthatja a munkához való jogot, de nem biztosíthatja a munkahelyhez való jogot, e téren csak a törzsgárdának lehet kivételes jogokat adni.

4. a szociálpolitika fontos területi, megyei vonatkozása - és ebben összekapcsolódik a termelési politikával -, hogy biztosítsa a kielégítő foglalkoztatási lehetőséget minden területen, számításba véve bizonyos fokú elvándorlást, vagy odavándorlást.

5. foglalkozni kell mindazokkal az emberi problémákkal, melyek csak társadalmi gondozás útján oldhatók meg. erre a célra a mainál fokozatosan nagyobb összeget lesz szükség fordítani.

egyetlen terület van, ahol a szociálpolitika funkciója más, lehetőségei kisebbek annál, mint amit 15-20 évvel ezelőtt feltételeztünk, ez pedig a fogyasztói árak területe. a fogyasztói árakat a tapasztalat szerint korlátozottan szabad szociálpolitikai célok szolgálatába állítani, mert társadalmi rendeltetésük sokkal szélesebb. kapcsolatban kell lenniük a termelői árakkal, hatniuk kell a termelés és a fogyasztás összetételére, biztosítani kell a jövedelmek reálértékét és a zavartalan fogyasztást.

/folyt.köv./

21.07/e

MF 21³⁰

- 60 -

bb. 50. /nyers rezső előadása...14.folyt./e

az alacsony jövedelműek helyzetén nem az arányokon keresztül, rejtett és közvetett formában, hanem részben az alacsony keresetek és méginkább a családi pótlék és a nyugdíj emelésével kell segíteni.

a jövedelempolitika - mondotta befejezésül az előadó - fokozatosan konkretizálódik intézkedésekben, s az állam, ha szükséges, korrekciókra is kész ebben a folyamatban. a vezetés minden szintjén és minden pólusán különös gondot kell ügyelni az intézkedések emberi hatására, és minden fontosabb kérdésben meg kell ismerni a közvéleményt. /mti/

-.-.-

bb. 75. magyar-Lengyel, magyar-német barátsági találkozók csongrád megyében

vid/e fm hgy

1970. május 21.

a békehónap alkalmából magyar-Lengyel és magyar-német barátsági találkozót rendez a hazafias népfront csongrád megyei bizottsága. a baráti országoknak az eseményekre érkezett képviselőit szegeden, a népfront megyei, illetve városi irodáján fogadták. j.k. goralska, a lengyel nemzeti egységfront lodzi városi bizottságának alelnöke, az ottani selyemipari vállalat igazgatója csütörtökön a kenderfonó- és szövőipari vállalat dolgozóival, valamint a szegedi nőmozgalom aktivistáival találkozott. a baráti megbeszéléseken részt vett dr. s.a. sochacki, a budapesti lengyel kultúra igazgatója is.

j. wätzig /umlaut/, az ndk budapesti nagykövetségének kulturális attaséja a csongrád megyei szatymaz községben ugyancsak csütörtökön a helyi tanács, majd a béke tsz tagjaival találkozott, az esti órákban pedig a tanácsházán előadást tartott az ndk gazdasági fejlődéséről. /mti/

-.-.-

- 61 -

MF 21/40

bb 78. betonteherrel rögzítik a maros áradásától ostromolt makói hidat - a felső-tisza és a szamos mentén megkezdtek a károk felmérését

t sb/vid/tr/ny hgy

1970. május 21.

az országos vízügyi hivatal árvízvédelmi törzsének csütörtök délutáni munkaértekezletén dégen imre államtitkár, árvízvédelmi kormánybiztos számolt be a minisztertanács ülésén tett jelentéséről, a kormány határozatairól és azokról a tapasztalatokról, amelyeket az utóbbi napokban szerzett a tiszta, a szamos és a marosvölgyi védekezés közvetlen irányításában.

a tiszta és a szamos, valamint a kraszna és a szamos közötti területekre kiíradt víz visszavezetésének meggyorsítására csütörtökön már összesen 350 méterre szélesítették a gátakon vágott „kapukat”, ezeken a nyílásokon eddig 90- millió köbméter vizet távolítottak el. így a vízzel elöntött 75.000-ból 15.000 holdnyi területről sikerült levezetni, lecsapolni a vizet. a kormány határozatának megfelelően tovább gyorsítják a víz visszavezetését. ezért a szamos felé is kaput nyitnak a töltésen, s újabb jelentős szivattyuszállítmányt irányítottak az elöntött területekre, hogy szivattyúzással eltávolítsák a mélyebb területeken visszamaradó pangó vizet is. a víztelenített területeken az egészségügyi minisztérium intézkedésére megkezdtek a fertőtlenítési munkálatokat. nagy gond az ivóvízhiány. ezért a honvédség és a vízügyi igazgatóságok szállítható vitzisztító berendezéseket irányítottak az elöntésektől mentesített területekre.

a tiszán levonuló árhullámnak megfelelően a folyó felső szakaszáról most már a tiszta középső vidékére, főleg a bodrogköz térségébe került át a védekezés sulypontja. a töltések megtámasztási és a gátak mögött felfakadó buzgárok lokalizálási munkálatainak erősítésére 600 főnyi honvédségi egységet irányítottak át ebbe a térségbe, s a vízügyi igazgatóságok is jelentős támogatást küldtek.

jelenleg a marosnál a legsúlyosabb a helyzet. makónál a csü-2 törökre virradó éjszaka csaknem 50 centiméterrel a maximum feletti vízszinttel tetőzött a folyó árhulláma, s délutánig csak néhány centiméterrel apadt a víz. a töltésekre nehezedő nagy víznyomás miatt rosszabbodott a gátak állapota. ezért óvatosságból a csongrád megyei tanács elrendelte apátfalva és magyarcsanak község részleges kiürítését. makón a város belterületének mélyebb pontjairól a magasabb területekre költöztették az asszonyokat és gyermekeket, a vasutállomáson pedig vonatszerelvények állnak készenlétben. a lakosság egy része már elfoglalta helyét a vonatokon, de a szerelvények elindítására nem került sor.

/folyt köv/

-62-

21. 17/ny

M 2/50

bb 78. / betonteherrelfolyt/ny

maroslele közelében igen veszélyes buzgár keletkezett a gát mellett. combvastagságú vizsugár tört fel a talajból. ezért többtízezer homokzsákkal kerítik körül a fakadó vizet. tulajdonképpen medencét építenek homokzsákból, s e medencében felgyülemelő fakadó vizet, a buzgárt. a nagy buzgár közelében még sok helyen tört fel fakadó víz a talajból, s ezért körgátát építenek a buzgár-csoport elfojtására. a lakosság példás önfegyelmével és áldozatkészséggel átt helyt ebben a nehéz helyzetben. az emberi áldozatvállalás egyik nagyon tiszteletreméltó példája volt a nagylak térségében végzett védekezés. ezen a szakaszon kedden este nagy veszélybe került a maros gátja, s a baj elhárításához legalább kétezer emberre lett volna szükség. de alig két óra alatt a sötétben, a szélviharban és zuhogó esőben háromezer ember vonult fel a gátakra. a sár miatt szállítóeszközöket nem használhattak, s így az emberek a hátukon cipelték a szinte sárrá csomósodott homokzsákokot a gát magasításához. ebben az időtartamban takarták be műanyagfóliával a töltés víz felőli oldalát is, hogy csökkentsék, megakadályozzák az gát szivárgását.

csütörtökön makónál a hid vasszerkezetének alja már 10-15 centiméternyire beleért a sodró áradásba

ezért nehéz vasuti vasbetonaljjal terhelték meg a hidat, hogy e sullyal, lehorgonyozzák, fokozzák ellenállását az áradással szemben. a maros árhulláma miatt magas vízszint várható szegednél a tiszán. csütörtökön reggel 870 centiméteres vízállást mértek, de az előrejelzés szerint május 23-án várható a tetőzés 910-920 centiméter körüli vízállással, amely 3-13 centiméterrel közelíti meg a maximumot. a tiszta felső szakaszáról levonuló árhullám szegednél újabb tetőzést hoz létre június 4-én, amikor a vízszint előreláthatóan meghaladja a maximumot. a tiszai töltések azonban szélesebbek, erősebbek, mint a mellékfolyók gátjai, tehát kedvezőbb a védekezés feltétele. jelenleg több mint 2.700 kilométer hosszú gátszakaszt védenek, erősítenek. több mint 30.000 ember és sokszáz gép vesz részt a védekezésben.

a vidékről érkezett legújabb jelentések szerint nyiregyházaán csütörtökön megalakult a kárfelmérő bizottság és megkezdte az előzetes vizsgálatokat. az első jelentésekkel előreláthatóan e hét végére készülnek el. a tiszta felsőmagyarországi szakaszán vásárosnaménynél a községet körülölelő iparvágány töltését erősítették. záhonynál a határmenti máv csomópont védelmében mentesítő töltést építenek.

/folyt köv/

-63-

21. 20/ny

M 2/50

bb 78. / betonteherrel.....folyt/ny

a tiszta és a szamos, valamint a kraszna közötti területen 20 községben kezdték meg a fertőtlenítő munkálatokat. a fehérgyarmati járási tanács és járási pártbizottság engedélyezte a kitelepitett 20-50 éves férfiak visszatérését. az ártól mentesült erdőháti falvakban eddig 20 kutat fertőtlenítettek, s innen szállítanak ivóvizet más területekre. a fehérgyarmati járási tanács és a pártbizottság csütörtökön fogadta békés megye lakosságának küldöttségét, amely bejelentette a békésiek felajánlását, hogy teljesen újjáépítik a legtöbb kárt szenvedett szatmári községet.

a bodrogzugban a tiszta mentén a zemplénagárdtól tokajig terjedő védelmi szakaszon a csütörtökre virradó éjszaka 225 méter hosszú szorítógátat építettek a talajból felfakadó vizet lokalizálására, 760 méter hosszú műanyagfóliát fektettek le a gátszivárgatók megakadályozására és 205 tonna terméskövel terheltek meg, illetve támasztották meg a legjobban átázott gátszakaszokat.

a szolnoki területi ár- és belvízvédelmi bizottság csütörtöki ülésén közölték, hogy a tiszánál az átázásra leghajlamosabb gátszakaszokon, összesen 3 kilométer hosszúságban homokzsákokat helyeztek el. a hullámverés ellen mintegy 10 kilométer hosszú szakaszon védekeztek. a bizottság külön intézkedett a szolnoki tiszaliget töltéseinek védelméről, erősítéséről.

a maros mentésén csütörtökön a késő délutáni órákban a maroslelei buzgárcsoport térségében megkezdtek a szádfalazási munkálatokat. a gát megerősítése és a buzgárcsoportot tápláló földalatti üregek elzárására 8 méter hosszú pátria lemezekből mintegy 100 méteres töltésszakaszon építenek szádfalat. makónál a hajnali tetőzés óta 14 centiméterrel apadt a víz, de még mindig jelentősen meghaladja 1932. évi maximumot és csak nagyon lassu ütemben mérséklődik a vízszint. a veszélyes helyzetre való tekintettel makó és kiszombor között szünetel a vasúti közlekedés, s átmenetileg vonatpótló autóbuszokat helyeztek forgalomba.

az árvédekezésben rendkívül fontos védekező-anyag a pátria-lemez, amelyből a szádfalakat építik, s veszélyes felfakadó vizet, szivárgást, csurgást akadályoznak meg. ezért a dunai vasmű könnyű acélszerkezeti üzemében megkezdtek a pátria lemezek gyártását és az első ezer lemezt már elküldték az árvédekezőknek. az országos vízügyi hivatal kérésére most áttértek a korábbinál nehezebb és szilárdabb pátrialemezek gyártására, s naponta 600-800 pátrialemezt szállítanak a veszélyeztetett gátszakaszokra.

x x x

/folyt köv/

-64-

21.30/ny

NA 2155

bb 78. / betonteherrel.....folyt/ny

az országos vízügyi hivatal csütörtök esti tájékoztatója szerint csütörtökön az országban közel 2.700 kilométer hosszúságú árvédelmi vonalon védekeztek, vagy tartottak védelmi készséget. a védekezés fő ereje a maros mentés és a tiszának záhony-tiszafüred közötti szakaszán alakult ki. a makó alatti védgát mentén csütörtök hajnalra sorozatosan buzgárok keletkeztek. elfojtásukra több tízezer homokzsák beépítésével ellennyomó medencék épültek. a helyzet itt különösen veszélyes. az egész veszélyes szakasz körül fogására az újabb szorító töltés építése különlegesen nagy gépi erővel folyamatban van. e helyzet miatt az árvízvédelmi területi bizottság biztonsági okokból elrendelte maroslele kiürítését és makó kiürítésének megkezdését.

a maros mentén a védelem létszáma csütörtökön meghaladta a tízezer főt. az elmúlt napokban ebben a térségben 600.000 homokzsákot használtak fel. a tiszta mentén mindkét parton erőteljesen folytatódik a védekezés.

a védelemben az országban csütörtökön több mint 30 ezer ember dolgozott. kerekén 640 földmunkagép, 2.600 tehergépkocsi és egyéb jelentős géppark, továbbá feleszerelés segítette a védelem munkáját. /mti/

--

bb 86. magyar-csehszlovák barátság est felsőnáján

vid/fm/ny hgy 1970. május 21.

magyar-csehszlovák baráti estet rendeztek csütörtökön a tolnamegyei felsőnáján. az ünnepségen kaszás imre országgyűlési képviselő mondott beszédet, majd felszólalt andrej sarvas, a budapesti csehszlovák kultúra igazgatója. /mti/

--

bb 87. szakmai bemutató - debrecenben

vid;fm/ny hgy 1970. május 21.

a iv. debreceni színházi napok csütörtöki programjában két bemutató szerepelt. délelőtt a csokonai színház társulata szakmai előadáson mutatta be danek „negyven gazfickó meg egy maszulegett bárány”, című darabját giricz mátyás rendezésében. este a veszprémi petőfi színház vendégjátékára került sor; a veszprémiai illyés gyula, malom a séden, című háromfelvonásos színművét adták elő, pethes györgy rendezésében. /mti/

21.40/ny

-65-

NA 2155



bb. 77. sajtótájékoztató az akusztikai kongresszusról
t tz/gk/e ie hgy 1970. május 21.

csütörtökön délután az akadémia tudósklubjában dr. tar-
nóczy tamás professzor sajtótájékoztatót jelentette be: 35
országból 1 400 tudós, az akusztika tudományos kutatója ér-
kezik jövő augusztusban budapestre, a 7. nemzetközi akusztika-
kongresszusra. rajtuk kívül természetesen az akusztika
néhány tucat magyar kutatója is jelen lesz. a kongresszus
szervezője, az unesco keretében működő nemzetközi akusztikai
bizottság. hazánk megbízása a kongresszus megrendezésével,
annak elismerése, hogy magyarországot világszerte az „akusztika-
ikai nagyhatalmak”, között tartják számon. nem csak nobel-
díjas tudóst adtunk a világnak békésy györgy személyében, ha-
nem csupán az utolsó negyedszázadban körülbelül száz magyar
tudományos mű látott ebből a témakörből napvilágot, amelyek
a nemzetközi tudományos életben is közkézen forognak. /mti/
-...-

bb. 82. filmkocktél az ndk nagykövetségén
t fe/tr/e hgy 1970. május 21.

heinz knobbe, a német demokratikus köztársaság budapesti
nagykövetségének nagykövetségi tanácsosa csütörtök este film-
kocktél adott, amelyen résztvett a külügyminisztérium több vez-
ető beosztású munkatársa. a vendégek megtekintették a lipcsei
5. sportünnepségről készült dokumentumfilmet. /mti/
-...-

bb. 84. „napóleon és napóleon,, - bemutató a vigszinházban
t fe/gk/e zs hgy 1970. május 21.

új magyar darabot mutatott be csütörtökön este a vigszin-
ház: szabó györgy: „napóleon és napóleon,, című háromfelvo-
násos komédiáját vitték színre marton lászló rendezésében. a
történelmi komédia hőse a szent ilona szigetére száműzött csá-
szár. a darab főbb szerepeit básti lajos, somogyvári rudolf,
tordy géza, schubert éva és bárdi györgy alakította, a diszle-
teket fábrí zoltán, a jelmezeket kemenes fanny tervezte. /mti/
-...-

21.45/e

- 66 -

NA 220

bb. 83. csehszlovák kereskedelmi küldöttség érkezett hazánkba
gg/e zs hgy 1970. május 21.

jozef travniceknek, a csehszlovák szocialista köztársaság
kereskedelmi minisztere első helyettesének vezetésével csütör-
tökön csehszlovák kereskedelmi delegáció érkezett hazánkba, a
delegációt dr. sághy vilmos, a belkereskedelmi miniszter első
helyettese fogadta. a csehszlovák kereskedelmi szakemberek
tárgyalásokat folytatnak a magyar belkereskedelem vezetőivel,
megtekintik a bnv-t, valamint több, a fővárosban és a balaton
mentén lévő nagyobb kereskedelmi, vendéglátó egységet. /mti/
-...-

bb. 85. tv-filmvetítési nap a miskolci filmfesztiválon
vid/e fm hgy 1970. május 21.

a 11. miskolci filmfesztiválon csütörtökön megkezdődött a
tv-filmek vetítése. a korábbi évek gyakorlatától eltérően a
tv-filmek bemutatásának két napján - csütörtökön és pénteken -
szünetel a kisfilmek vetítése. a miskolci galéria nagyeremét
alakították át tv-studióvá, ahol a képernyőkre külön kiépített
vonalon közvetlenül budapestről sugározzák a bemutatásra kerü-
lő filmeket. első alkalommal 11 tv-film került a közönség elé.

a kisfilmek egy csoportja csütörtökön sárospatakat keres-
te fel, ahol a fesztiválon szereplő alkotások közül képzőművé-
szeti filmekből készült összeállítást mutattak be. a nagy ér-
deklődéssel kísért bemutatón szerepelt többek között a magyar
származású vasarely-ről, valamint amerigo tot-ról készült film-
alkotás.

csütörtökön a magyar kisfilmek vitányi iván előadását
hallgatták meg a 25 éves magyar rövidfilm-művészet fejlődésé-
ről, a továbbhaladás lehetőségeiről. a művészklubban nicolas
pillat, a cidalc főtitkára tájékoztatta a sajtó képviselőit a
nemzetközi bizottság negyvenéves működéséről. mint mondotta:
a bizottság feladata a film segítségével ismertetni a különbö-
ző népek irodalmát, művészetét, oktatni-nevelni, mind az isko-
laskorúakat, mind a felnőtteket. örömeinek adott kifejezést,
nogy a cidalc magyar szekciója elsőként ünnepli meg a bizottság
fennállásának 40. évfordulóját. ezután átnyújtotta a cidalc
aranyérmét csöke józsef filmrendezőnek, valamint timár istván-
nak a „mexikó 68,, című film megalkotásáért. bejelentette,
hogy az oktatást szolgáló filmek díjazására a nemzetközi szer-
vezet emlékérmét alapított, amelyet első alkalommal a 11.
miskolci filmfesztiválon adnak ki. /mti/
-...-

21.50/e

- 67 -

NA 2215

VÉGE.

MTI.

Kiadja a Magyar Távírási Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-690, 359-590.

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti hivatalos közlemény

1970. május 21.

bb. 44. a minisztertanács ülése

il hgy

1970. május 21.

a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács csütörtökön ülést tartott. focs jend, a kormány elnöke beszámolt a kgst május 12-től 14-ig varsóban tartott 24. ülészakáról és a magyar küldöttség munkájáról. a minisztertanács megalégedéssel vette tudomásul, hogy az ülészakon elfogadott határozatok hozzájárulnak a kgst tagállamok sokoldalú gazdasági kapcsolatainak bővítéséhez.

a külügyminisztert beszámolt a kormánynek aldo moro olasz külügyminiszter május 13. és 15. közötti hivatalos magyarországi látogatásáról. a minisztertanács megállapította, hogy a tárgyalások az őszinte és szivélyes megértés légkörében folytak a magyar-olasz államközi kapcsolatok kedvezően fejlődnek, s hogy több fontos nemzetközi kérdés megítélésében és azok megoldásának módjában a két kormány álláspontja hasonló vagy közel áll egymáshoz.

a minisztertanács meghallgatta és jóváhagyólag tudomásul vette az országos vízügyi hivatal elnökének jelentését a felsőtiszavidéki árvízvédelemről.

/folyt.köv./
15.40/il

- 1 -

KA 1720

bb. 44./ a minisztertanács ... folyt./ 11

a kormány köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik fáradhatatlan és áldozatos munkájukkal, erejüket nem kímélve részt vettek és vesznek az áradás elleni küzdelemben, az árvíz sújtotta lakosság biztonságba helyezésében, illetve befogadták a bajbajutottakat. a minisztertanács arra kéri az árvíz-sújtotta területek lakosságát, hogy saját érdekében is, a járvány-veszély megelőzésére, továbbra is tanúsítson fegyelmezett magatartást és legyen türelemmel, amíg a szervezett visszatelepítéshez szükséges egészségügyi és más intézkedéseket megteszik.

a kormány elhatározta, hogy a károsultak maximálisan 130 ezer forint kamatmentes építési hitelt kaphatnak. megbizta az országos vízügyi hivatal elnökét, hogy az árvízvédelem helyzetéről továbbra is folyamatosan nyújtson tájékoztatást.

a pénzügyminiszter jelentést tett az 1969. évi állami költségvetés végrehajtásáról. a minisztertanács a beszámolót elfogadta és felhatalmazta a pénzügyminisztert, hogy azt terjessze jóváhagyásra az országgyűlés elé.

a kormány jóváhagyólag tudomásul vette az országos tervehivatal elnökének a népgazdaság első negyedévi fejlődéséről és a munkaügyi miniszternek az első negyedévi munkaügyi helyzetről szóló beszámolóját.

az országos tervehivatal elnöke ezután a népgazdaság tizenöt éves, hosszútávú tervezésének eddigi munkálatairól tett jelentést. a minisztertanács a jelentést tudomásul vette és megszabta a távlati tervek kidolgozásával kapcsolatos további munka irányelveit.

a minisztertanács titkárságának vezetője előterjesztést tett a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának ifjúságpolitikai kérdésekben kialakított állásfoglalása alapján szükséges kormányzati intézkedésekre. a kormány az 1965-ben létrehozott országos oktatási tanácsot országos ifjúságpolitikai és oktatási tanácsá alakította át, amely ifjúságpolitikai ügyekben a kormány tanácsadó, koordináló, kezdeményező és ellenőrző testülete, oktatási kérdésekben pedig továbbra is a művelődésügyi miniszter tanácsadó szerveként működik.

/folyt.köv./
15.45/11

- 2 -

Nr 16¹⁵

bb. 44./ a minisztertanács ... 2. folyt./ 11

a minisztertanács megbizta az igazságügyminisztert, hogy terjesszen elő javaslatot az ifjúságról szóló törvény megalkotására. a negyedik ötéves terv időszakában jelentős összegeket kell előírni az ifjúságpolitikai célkitűzések megvalósítására; a kormány ezen túlmenően felkérte a vállalatokat és szervezeteket, hogy saját erőforrásaikat is vegyék igénybe a célok valóra váltása érdekében.

a minisztertanács - az egészségügyi miniszter javaslatára - felkérte a szakszervezetek országos tanácsát, hogy az előterjesztő miniszterrel egyetértésben 1970. június 30-ig tegye meg a szükséges intézkedéseket arra, hogy az öregségi és rokkantsági teljes vagy résznyugdíjas orvosok nyugellátásukat korlátozás nélkül megkaphassák abban az esetben is, ha magángyakorlatot folytatnak.

a kormány ezután megtárgyalta és elfogadta a szakszervezetek országos tanácsának a munkaviszony öt évnél hosszabb megszakításához fűződő nyugdíj jogi hátrányok enyhítéséről szóló előterjesztését. a minisztertanács új rendelete értelmében annak a dolgozónak, akinek szolgálati ideje egyhuzamban öt évet meghaladó időre megszakadt, nyugdíjáruléka megállapításánál - a korábbi rendelkezéstől eltérően - a megszakítást megelőző szolgálati időt is számításba lehet venni, ha a megszakítást követően legalább öt évet ismét munkaviszonyban töltött. ehhez hasonlóan lehetővé tette a kormány a több mint ötéves megszakítás miatt elvesztett idő beszámítását a mezőgazdasági termelőszövetkezeti tagok, valamint a kisiparosok és kiskereskedők nyugdíjárulékának megállapításánál is.

az új rendelkezéseket az öregségi és rokkantsági nyugdíjak megállapításánál az 1970. június 30-át követően bejelentett legényekre, a hozzátartozói nyugdíjak megállapításánál pedig az említett határidő után bekövetkezett elhalálozás esetén lehet alkalmazni. a korábban megállapított nyugellátásokat tehát az új rendelkezés alapján módosítani nem lehet.

a minisztertanács - az országos anyag- és árhivatal elnökének előterjesztésére - rendeletet hozott az állami szövetkezeti és társadalmi szervek raktáraival való gazdálkodásról. az új intézkedés egyrészt megszünteti a túlzottan központosított ügyintéztést és nagyobb teret enged a hatósági beavatkozás nélküli vállalati tevékenységnek, másrészt az országos jelentőségű készlet-elhelyezési problémák megoldásában biztosítja a népgazdasági érdek érvényesülését.

/folyt.köv./
15.50/11

- 3 -

Nr 16¹⁵

bb. 44./ a minisztertanács ... 3. folyt./ 11

akormány ezután - az igazságügyminiszter előterjesztésére -
újra szabályozta a raktári dolgozók leltárfelelősségét.

az új jogszabály hatékonyabban védi a társadalmi tulajdont,
számol a vállalatok megnövekedett önállóságával és a részletekbe
menő adminisztratív előírások mellőzésével a dolgozók anyagi ér-
dekeltségére támaszkodik. a dolgozók jogos érdekeinek védelme szem-
pontjából legszükségesebb rendelkezéseket tartalmazza és a kollek-
tív szerződésre, illetőleg a vállalatnak a raktárakkal kötött mun-
kaszerződésére bizza a részletkérdések szabályozását.

a minisztertanács végül egyéb ügyeket tárgyalta.

x x x

/folyt.köv./

a szerkesztőségek figyelmébe!

a csillag után következik a kormány ülésén elhangzottak alap-
ján a legfrissebb jelentés az árvizi helyzetről. ezt a részt később
adjuk.

..

- 4 -

15.55/11

NA 1620

bb 44. pótlás és javítás a mai bb 44-es a minisztertanács ülése
című anyagunkhoz

ny- hgy

1970. május 21.

az 1. folytatás első és második bekezdése / a kormány kö-
szönetét folyamatosan nyújtson
tájékoztatást / teljes egészében

t ö r l e n d ő

helyette a következő szöveget kérjük beiktatni:

a kormány megállapította, hogy a tiszta vízgyűjtőjén a nagy
esőzésből keletkezett váratlan, a tiszta völgyében észlelt
minden korábbi árvíz méretét meghaladó áradás elleni küzdelmet nagy-
fokú szervezettség és öntudatos helytállás jellemezte. a küzdelem
gyors erőbevetéssel, mind a helyi erők, mind a népgazdaság köz-
ponti erőforrásainak nagyarányú mozgósításával folyt. a tiszta
felső szakaszán is több helyen fenyegetett töltésszakadás, ezt
a veszélyt rendkívüli erőfeszítéssel sikerült elhárítani.

az országhatáron kívül a szamoson történt gátszakadásokból
átáramló víz és a rendkívül heves áradásból eredően a fehérgyarmat
térségében bekövetkezett gátszakadás folytán elárasztott szamos-
menti területekről a lakosság kimentését és biztonságos helyre
való költöztetését nagy erőfeszítéssel és hősiességű helytállással
hajtották végre a hadsereg alakulatai és a mentésben résztvevő
szovjet katonai egységek.

a kormány köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik fáradhatatlan
és áldozatos munkájukkal, erejüket nem kímélve részt vettek és
vesznek az áradás elleni küzdelemben, az árvíz sújtotta lakosság
biztonságba helyezésében, illetve befogadták a bajbajutottakat.

a védekezés fő ereje fokozatosan a tiszta középső és alsó sza-
kaszára terelődik át és tovább folyik a védekezés a maroson levo-
nuló árvíz ellen. a gátakon mintegy 30 ezer ember dolgozik, munká-
jukat gépek és szállítóeszközök ezrei segítik.

a kormány intézkedéseket hozott további erők összpontosítására
a tiszta középső és alsó szakaszának, továbbá a maros menti tölté-
sek védelmére és a szamos menti elöntött területekről a kiáradt
vizek levezetésének meggyorsítására.

/folyt köv/

-5-

20.00/ny

NA 2020

bb 44. / pótlás és javításfolyt/ny

a minisztertanács arra kéri az árvizsújtotta területek lakosságát, hogy saját érdekében is, a járványveszély megelőzésére, továbbra is tanúsítson fegyelmezett magatartást és legyen türellemmel, amíg a szervezett visszatelepítéshez szükséges egészségügyi és más intézkedéseket megteszik.

a kormány felhívta az illetékes minisztereket az árvizkárok felmérésére. az épületkároknak a megyei tanácsok útján való felvétele, a szükséges építőanyagokról és építőkapacitásról való gondoskodás az építésügyi és városfejlesztési miniszter feladata. megbizta a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztert, hogy gondoskodják az árvizsújtotta területeken a mezőgazdasági munka elvégzéséhez szükséges vetőmagról.

a kormány elhatározta, hogy a károsultak maxi mállisan 130 ezer forint kamatmentes építési hitelt kaphatnak. azok a károsultak, akik az állami biztosítótól segílyt nem kaphatnak, gyorssegélyben részesülnek.

a minisztertanács üdvözli és felkarolja az árvizkárosultak megsegítésére kibontakozó társadalmi mozgalmat, üzemek, termelőszövetkezetek dolgozóinak kezdeményezéseit. az önként felajánlott segílyek összegyűjtésére, kezelésére, elosztására a magyar vöröskereszt kapott megbizást. a lakosság hozzájárulásait postautalványon, a magyar vöröskereszt 5350 árvizkárosultak megsegítésére otp bp.5. kerületi fiók, elnevezésű számlára fizetheti be. a vállalatok, intézmények hozzájárulásait a 5350 -508-218-95055 sz. számlára utalhatják át.

a termelőszövetkezetek országos tanácsa a tsz-ek önkéntes kezdeményezésére a területi szövetségek útján szervezi az árvizsújtotta területen levő termelőszövetkezetek megsegítését.

a kormány megbizta az országos vízügyi hivatal elnökét, hogy az árvizvédelem helyzetéről továbbra is folyamatosan nyújtson tájékoztatást.

a pénzügyminiszter jelentést tett.....

a harmadik folytatás harmadik bekezdésének végére:
,, a minisztertanács végül egyéb ügyeket tárgyal / mti/ jelzés irandó.

20.05/ny

-6-

MF 2000

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fehérvári út 3-7. Telefon: 159-490, 359-599

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

a budapesti nemzetközi vásár hírei

1970. május 21.

bnv. 1. várkonyi péter sajtótájékoztatója

i sl/um/e le la

1970. május 21.

az alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk várkonyi péternek, a kormány tájékoztatási hivatala elnökének beszédét, amely csütörtök délután a budapesti nemzetközi vásár sajtóbemutatóján hangzik el. a beszéd feloldásig

e m b a r g ó s !

x x x

várkonyi péter üdvözölte a hazai és a külföldi sajtó képviselőit, majd méltatta a budapesti nemzetközi vásárt, amely tükrözi a felszabadulás óta eltelt 25 év fejlődését, munkásaink, mérnökeink, tudósaink felkészültségét, rátermettségét. hangsúlyozta: a bnv-n is kifejezésre jutó eredményeinknek békés alkotó munkánknek mindvégig legfőbb biztositéka, támasza és önzetlen segítője volt a szovjetunió és a szocialista országok közössége. külön üdvözölte a szovjetunió, lengyelország, az ndk, csehszlovákia, bulgária, jugoszlávia, románia és kuba részvételét.

/folyt.köv./

- 1 -

MF

bnv. 1. /várkonyi péter...1.folyt./e

ezután röviden áttekintette a budapesti nemzetközi vásárok történetét. a magyar főváros országos vásárai már a 17. században a külföldi kereskedők kedvelt és eredményes találkozóhelyei voltak. a második világháború befejezése után először 1948-ban, s azóta évről-évre növekvő számban vettek részt külföldi kiállítók a budapesti vásáron. e vásárok nemzetközi jellege erősíti az országok közötti békés kereskedelmi és gazdasági kapcsolatokat, így jótékony hatással van a sajnós még ma is súlyos feszültségekkel terhes nemzetközi életre.

- úgy gondolom - mondotta -, hogy a vásár nemzetközi jellege is alátámasztja a budapesti felhívást aláíró államoknak a tartós európai béke és biztonság megteremtését célzó javaslatait, bizonyítja e javaslatok realitását és megvalósításuk sürgető szükségességét.

az idei vásár mintegy 260 000 négyzetméternyi területet foglal el. a 33 országból érkezett külföldi kiállítók mintegy 57 000 négyzetméter területet vesznek igénybe. a 33 közül 23 ország hivatalos kiállítóként van jelen, további 10 országból nagyszámu egyéni kiállító vesz részt a bnv-n.

a már említett szocialista országokon kívül részt vesz a vásáron algéria, anglia, ausztria, belgium, brazília, dánia, elefántcsontpart, finnország, franciaország, görögország, hollandia, india, japán, kanada, lichtenstein, luxemburg, norvégia, az nszk, olaszország, pakisztán, svájc, svédország, spanyolország, szíria és az amerikai egyesült államok, vagyis összesen 33 ország. a felsoroltak közül első ízben van jelen a vásáron kanada, pakisztán és elefántcsontpart.

a szocialista országoknak a kiállítási terület nagysága szerinti sorrendje: Lengyelország, a szovjetunió, az ndk, csehszlovákia, bulgária, jugoszlávia, románia, kuba.

/folyt.köv./

- 2 -

MA

bnv. 1. /várkonyi péter...2.folyt./e

a külföldi kiállítók részben nemzeti pavilonban vagy közös nemzeti csarnokban, másrészt termékcsoportok szerint szakosított közös pavilonokban, illetve szabad területen rendezik árubemutatóikat. nagy számban vesznek részt külföldiek a nemzetközi műszaki könyvkiállításán us.

ezután részletesen szólt azoknak az országoknak a bemutatójáról, amelyek az idén első ízben jelennek meg a vásáron. kanada ontario állama már a tavalyi bnv-n bemutatkozott a budapesti közönségnek, ez évben azonban a kanadai szövetségi kormány hivatalos képviselőjében az ország 18 nagy vállalata mutatja be termékeit. pakisztán sebészeti műszereket, kés-készleteket, szemüvegkereteket, különféle konzerveket, sportcikkeket, szőnyegeket, ruházati cikkeket, cipőket és egyéb bőrárúkat, különféle ásványokat, réz- és fa iparművészeti alkotásokat mutat be. elefántcsontpart kiállítója első sorban kávé, kakó, kókusz és pálmaolajat, továbbá textiliákat helyeznek el pavilonjukban.

a vásár magyar árubemutatóit ismertette várkonyi péter rámutatott, hogy az elmúlt években jelentősen megnőtt a vállalatok önállósága, bővültek a termelők és a felhasználók közötti közvetlen árukapcsolatok, rugalmas árrendszer lépett életbe, hatékonyabbá vált a tervezési munka, a szocialista tervgazdálkodás - s mindezt a vásár is hiven tükrözi. a külkereskedelemben - szerződéses kapcsolatok formájában - létrejött a termelők és a külkereskedelmi vállalatok közös anyagi érdekeltségi rendszere, amely gazdaságos exportra és importra serkent. számos termelővállalat önálló külkereskedelmi jogot is kapott. mindez a bnv-n az árubemutatók választékának bővülésében és a termékek minőségi színvonalának emelkedésében is kifejezésre jut. kifejezte azt a reményét, hogy az idei bnv-n a korábbinál is intenzívebb lesz a kereskedelmi, az üzleti tevékenység.

utalt arra, hogy a hazai vállalatok minden eddiginél több új termékkel jelentkeztek a bnv-n. a magyar kiállítók körülbelül 60 000 négyzetméternyi területen kaptak helyet. termékeiket szakosítva, gyártmányfajta szerinti csoportosításban állították ki.

/folyt.köv./

- 3 -

MA

bnv. 1. /várkonyi péter...3.folyt./e

részletesen szolt azokról a termékekról, amelyek különös figyelmet érdemelnek, majd a vásár több eseményéről, a sajtó számára hasznos tudnivalókról tájékoztatta a jelenlévőket. megemlítette, hogy „a külkereskedelem 25 éve, címmel jubileumi kiállítás nyílik a vásár főterén, a külkereskedelem ilymódon is megemlékezik felszabadulásunk 25. évfordulójáról. szolt arról, hogy a külföldi kapcsolatok elősegítésére ez évben is működik a külföldiek találkozóhelye. a korábbi évektől eltérően azonban itt most nem kapnak állandó helyet a külkereskedelmi vállalatok irodái, a külföldiek találkozóhelyén csak a szolgáltató részlegeket /vásárhoza, posta, ibusz, telex, idegenforgalmi hivatal; malév, mahart stb./ helyezik el. a kereskedelmi kapcsolatok segítésére naponta 10-12 óra között ismerkedő jellegű találkozókat hoznak létre a külkereskedelmi vállalatok és a külföldi cégek között.

a belföldi iparvállalatok és a kereskedelmi vállalatok közötti kapcsolatok előmozdítására a mezőgazdasági muzeum épületében kereskedők klubja nyílik. ez jó lehetőséget teremt a belföldi partnerek közötti szakmai megbeszélésekre, ankétokra, előadások, tájékoztatók rendezésére.

az idén a szakmai napokat is új módon bonyolítják le. az egyes szakmák megfelelő napra koncentrálnak vásári látogatókat, így jobb lehetőség nyílik a kapcsolatok elmélyítésére. május 25-től 29-ig öt szakmai napot rendeznek.

a tájékoztatói hivatal elnöke befejezésül kérte a hazai és a külföldi sajtó képviselőit: tollukkal is segítsék mindazt, ami a bnv-nek is célja, a magyar népgazdaság és nemzetközi gazdasági kapcsolatainak további fejlesztését. /mti/

- 4 -

bnv 2. százharminc ujdonság - sajtótájékoztató a bolgár pavilonban

ki/l ie bh bs

1970. május 21.

a bnv mintegy 2000 négyzetméteres bolgár kiállítását mutatta be a sajtó képviselőinek csütörtökön jordan georgiev kereskedelmi tanácsos és zahari n. zahariev pavilonigazgató.

az idei vásáron 16 bolgár külkereskedelmi vállalat mutatja be a bolgár ipar korszerű termékeit, köztük 130 olyan ujdonságot, amelyeket a magyar szakemberek még nem ismernek. a kiállítás középpontjában a szerszámgépek, az élelmiszeriparibereendezések állnak. ujdonság egyebek között a bolgár találmány alapján készült ros-1 típusú menetvágógép. új termék a folyamatos üzemű szőlőszűző borászati prés, a zöldbabszeletelő, az automatikus zöldség-gyümölcs mosó és szárító berendezés. a legválasztékosabb és a leggazdagabb az elektroimpex társaság kiállítása, amely több mint 800 termékkel szemlélteti a bolgár elektromos és elektronikus ipar fejlődését. láthatja a vásár közönsége a balcancarimpex már jól ismert anyagmozgató berendezéseit, köztük öt újfajta villamos targoncát és emelőt. a szabadtéri területen a plovdivi vásáron aranyérmét nyert lánctalpas szőlőművelő traktor áll a fő helyen. első ízben mutatják be a ruszalka 555-ös kempingutánfutót és az 5 tonnás pótkocsit, benzínmotorokat, javított kiadású mopedeket.

a bolgár élelmiszeripar jól ismert termékein kívül most első ízben láthatók a bolgár pavilonban a könnyűipar, köztük a textilipar és az üvegipar gyártmányai és elsősorban azzal a céllal, hogy szemléltessék a gazdag választékot és bemutatassák milyen lehetőségei vannak a két ország kereskedelme, illetve könnyűipara közötti közvetlen választékcserének. /mti/

bnv 3. keresztmetszet az ndk iparának széleskörű gyártási programjáról - tájékoztató a pavilonban

t sz/lk szb ie

1970. május 21.

csütörtökön délelőtt, amikor hans hoffmann pavilonigazgató és a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetsége kereskedelempolitikai osztályának képviselői a helyszínen tájékoztatták a sajtó munkatársait, már teljesen készen várta a vásárlátogatókat az ndk pavilon. bemutatták az ndk széleskörű gyártási programjáról keresztmetszetet nyújtó kiállítást, ahol hét külkereskedelmi vállalat 3 300 négyzetméternyi területen mintegy 500 terméket sorakoztat fel és elsősorban fémgyártó gépekkel kívánja jelezni, hogy az ndk a világ tíz vezető ipari országának egyike. /folyt.köv./

- 5 -

MTI 1205

bnv 3. /keresztmetszet... 1. folyt./-szb

a kiállítás rendezői felhívták a figyelmet a szakosított irodagép-kiállításra, a szabad területen elhelyezett gépjárművekre, s a pavilonban felsorakoztatott műanyagipari és nyomdagépekre, finommechanikai gyártmányokra, háztartási felszerelésekre, bemutatnak „Lipcsei aranyérmeseket”, , közülük három műanyagfröccsöntőgépet, többszínnyomásra alkalmas offset nyomdagépet, amellyel a helyszínen készült az ndk kiállítók vásári ujságja, a járművek közül a magyarországon már ismert típusokon kívül bemutatnak új típusú motorkerékpárokat, az irodagépkiállításon pedig az ascota 071-es könyvelő-automata tarthat számot nagy érdeklődésre.

a tájékoztatóban beszámoltak a magyar-ndk gazdasági kapcsolatok fejlődéséről, a gyártási kooperációk további szélesítéséről, a gépjárműiparban megvalósítandó további munkamegosztásról a vásár idején is folytatják a már korábban megkezdett tárgyalásokat. /mti/

bnv 4. a japán sumitomo cégek sajtótájékoztatója

t os/lk szb ie

1970. május 21.

a sumitomo metal industries és a sumitomo shoji kaisha japán cégek vezetői csütörtökön délelőtt a gundel étteremben sajtótájékoztatót ismertettek vállalataik részvételét a bnv-n.

a két vállalat öt évvel ezelőtt kötött először kereskedelmi megállapodást a metallimpex magyar külkereskedelmi vállalattal, azóta az export és import szállítmányok értéke évről-évre növekszik, magyarország acélcsöveket, gépeket, elektronikus berendezéseket és egyipari felszereléseket vásárol, míg a japánok az acélgyártáshoz a vasércen kívül szükséges egyéb anyagokat, valamint alumíniumot, gyógyszeralapanyagokat és antibiotikumokat importálnak.

a két japán cég felhasználva a budapesti nemzetközi vásáron való részvételüket, tárgyalni kívánnak azokkal a lengyel és csehszlovák vállalatokkal is, amelyekkel jelenleg is üzleti kapcsolatban állnak és amelyek szintén kiállítanak a bnv-n,

/mti/

14.25/szb

-6-

bnv. 5. nagyszabású üzletkötésekre készül a híradástechnikai ipar - a magyar híradástechnikai egyesülés sajtótájékoztatója

t st/lk ie kcs hgy

1970. május 21.

kincses istván, a magyar híradástechnikai egyesülés elnöke, továbbá az egyesüléshez tartozó 11 ipari vállalat és két kutatóintézet vezetői csütörtökön ismertették az ujságíróknak a bnv híradástechnikai kiállítását, különféle tárgyalások előkészületeit.

a tavalyi bnv óta a híradástechnikai ipar nagyot lépett előre, korszerű termékei jelekednek nemzetközisíkerre számíthatnak, az integrált áramkör technikájának kialakulását tavaly még csak előzetes jelek mutatták a vásáron, az idén már eladásra is fel tudnak ajánlani integrált áramkörökkel gyártott készülékeket, ilyenek például a finommechanikai vállalat és a budapesti rádiótechnikai gyár miniatürizált urhidó-veőői, de integrált áramkörrel készült az orion-gyár legújabb típusú televíziója a teljesen tranzisztorizált at 551-es is, a vásár újdonsága a sztereóhang síró-rendszer, amelyre több külföldi cég már gyártás kezdetét vette, sőt az egyik kanadai cég már rendelt is belőle.

a híradástechnikai vállalatokat, több külföldi partnere értesítette, hogy felkeresik a bnv-t, s üzleti tárgyalásokra is készek, a szovjet maspriborintorg külkereskedelmi egyesülés elnöke szintén jelezte, hogy rövidesen budapestre érkezik, s a budavox-al lehetőleg még a vásár tartama alatt több mint 10 millió rubelles szerződést akar aláírni telefonközpontok 1971. évi vásárlásáról, a tárgyalásokra a budavox-on kívül a központokat szállító beloiannisz-gyár vezetői is felkészültek, több hazai vállalat kooperációs megállapodásokat készít elő, a híradástechnikai ipari kutató intézet és a telefongyár például közös kutatásokról szándékozik aláírni szerződést a budapesti nemzetközi vásáron./mti/

bnv. 6. a gyártásra már találtak vállalkozókat, most a megrendeléseket várják - sajtótájékoztató a találmányok pavilonjában

t st/lk ie kcs hgy

1970. május 21.

tasnádi emil, az országos találmányi hivatal elnöke csütörtök délelőtt bemutatta az ujságíróknak a bnv találmányi pavilonját, ezuttal első ízben a tesco nemzetközi tudományos együttműködési irodával közösen rendezték a kiállítást, s így nemcsak a hazai, hanem a külföldi partnerek is a helyszínen megvásárolhatják a kiállított szabadalmakat, új szellemi termékeket./folyt.köv./

14.25/kcs

-7-

15
15²

bnv. 6./a gyártásra már....folyt./ kcs

kereken ötven magyar találmányt mutatnak be, köztük egész sor olyan praktikus berendezést, amellyel nehéz fizikai munkát, nagy költségeket lehet megtakarítani. mint a találmányi hivatal elnöke elmondotta, az üzemek vállalkozó kedve az utóbbi időben szemmel láthatóan megnőtt. ma már alig fordul elő, hogy egy-egy találmányon az utóbbi cikkek gyártására ne akadna vállalkozó. a vásáron bemutatott 50 szabadalom közül is szinte valamennyinek a megvalósítására jelentkezett egy-egy üzem vagy szövetkezet, most arra számítanak, hogy a vásáron olyan vállalatok is jelentkeznek, amelyek a gyártott új cikkekkel késznek vásárolni. az újítási pavilon vezetőit a gyártó vállalatok felhatalmazták, hogy a bemutatott termékekre a helyszínen elfogadhassanak megrendelést. /mti/

bnv. 7. ötven francia kiállító a bnv-n - sajtótájékoztató a francia pavilonban

t sl/lk kcs 1e hgy

1970. május 21.

georges noreau, a budapesti francia nagykövetség kereskedelmi tanácsosa csütörtökön a bnv francia pavilonjában fogadta a z újságírókat. a kiállítás anyagát ismertette elmondotta, hogy ezúttal 50 francia cég hozta el áruit budapestre, a vásárlátogatók megismerkedhetnek a francia gyártmányu számítógépekkel, nyomda- és papíripari berendezésekkel, a fogyasztási cikkek között a kötöttárú, az italok, az illatszerek nagy választékával. az idén négy nagy francia autógyár állít ki budapesten, megtekinthetők a legújabb típusu renault, peugeot, simca és citroen gépkocsik.

a kereskedelmi tanácsos kiemelte, hogy a francia cégek egyre inkább érdeklődnek a magyar piacok iránt, s ugyanakkor magyarországról is mind több árut kívánnak vásárolni. örvendetesnek tartják, hogy magyarországnak már nemcsak mezőgazdasági termékei híresek, hanem az iparcikkek is egyre korszerűbbek, minőségük az utóbbi időben erősen javult, s így nemzetközileg egyre versenyképesebbé válnak. ez is hozzájárult ahhoz, hogy a két ország közötti árucseré kedvezően alakult, folyamatosan növekszik. a legutóbbi két évben 35 százalékkal emelkedett a magyar-francia áruforgalom, s jók a kilátások a kereskedelem további fejlesztésére. utalt az év elején aláírt új öt éves magyar-francia kereskedelmi egyezményre, amely mindkét fél számára előirányozza az import-előírások progresszív liberalizálását.

egy kérdésre válaszolva elmondotta, hogy az európai közös piac kialakítása sem akadályozhatja meg a magyar-francia együttműködés fejlődését. mint mondotta, véleménye szerint a magyar termékek jelentősebb francia importjának ma még hátráltatja a magyar ipar viszonylag szűkös kapacitása, úgy ítéli azonban, hogy magyarországnak fokozatosan és viszonylag gyorsan növelni tudja exportképességét. igen hasznosnak tartja a két ország tudományos-műszaki együttműködését, továbbá a két ország tudományos intézeteinek és ipari vállalatainak egyre fejlődő közvetlen kapcsolatait is. /mti/

14.40/kcs

..8-

bnv 8. a csepel művek sajtótájékoztatója

t ol/j/ny hgy

1970 május 21.

a csepel vas- és féművek a bnv alkalmából csütörtökön sajtótájékoztatót tartottak. istván géza, a tröszt kereskedelmi vezérigazgatóhelyettese elmondotta, hogy az utóbbi két évtizedben üzemek egész sora létesült, számtalan új termék gyártását vezették be. megépült a csögyár új hegesztő és horganyzó üze, ami ugrásszerűen emelte a termelést. megteremtették a nagy pontosságú szerszámgépgyártás előfeltételeit is. a fémű kísérleti intézetében új hűtőtechnikai alapanyagok kutatása folyik, az új gazdasági mechanizmus bevezetése óta tovább szélesedtek a nagyüzem bel- és külföldi kapcsolatai. a bnv-t is a kapcsolatok létrehozása egyik fórumának tartják.

a bnv-n ez évben 13 csepeli vállalat vesz részt, és hat különböző kiállítóhelyen mutatják be termékeiket.

bemutatják a fémű által előállított alapanyagból készült, szikramentes kéziszerszámokat. a csögyár metszetekkel és palackokkal jelentkeznek, s ugyancsak metszetekben mutatja be termékeit az acélmű is. a gépgyárak a petőfi-csarnokban állítanak ki. a szerszámgépgyár egyik büszkesége a numerikus, programvezérlésű rövideszterga. az egyedi gépgyár a gumivulkanizáló és poliészterprezsekkel szerepel, a hűtőtechnikai gépgyár termékeivel három szakterületen is találkozhatnak a vásárlátogatók. kérempár- és varrógépgyár újdonságai között bemutatja a verseny kempingkerékpár összecsukható típusát is, amelyet külföldi megrendelésre készít. a transzformátorgyár olajos és száraz transzformátorokat állít ki.

a csepel művek számos külföldi üzletfelét várja a vásárra. a tröszt termelésének mintegy 20 százaléka exportra kerül. jelenleg 5 világrész 68 országa vásárolja a csm gyártmányait. /mti/

..-

bnv 9. a bnv sajtótájékoztatója

t sz/j/ny hgy

1970. május 21.

a hivatalos megnyitásra készülő vásárvárosban a hungexpo magyar külkereskedelmi vásár- és propagandairoda csütörtökön délután tartotta a bnv központi sajtótájékoztatóját, s bemutatta az újságíróknak a vásárt. a hazai és a külföldi sajtó képviselőit droppa gusztáv, a hungexpo vezérigazgatója üdvözölte, majd várkonyi péter, a minisztertanács tájékoztatói hivatalának elnöke tartott tájékoztatót. / várkonyi péter beszédét mai bnv 1-es kiadásunkon közöljük, embargóját feloldjuk! /. /mti/

16.50/ny

-9-

NY 1720

bnv 10. budapestre érkezett az angol kereskedelemügyi miniszter
t sz/mné/ny ie 1970. május 21.

dr. bíró józsef külkereskedelmi miniszter meghívására a budapesti nemzetközi vásár alkalmából csütörtökön budapestre érkezett roy mason angol kereskedelemügyi miniszter. ez az első alkalom, hogy angol kereskedelmi miniszter felkereste magyarországot.

a magyar külkereskedelmi miniszter angol vendégével megbeszélést folytat majd a két ország közötti gazdasági kapcsolatok további fejlesztésének lehetőségéről. roy mason találkozik a magyar gazdasági élet több vezető személyiségével.

a minisztert és kíséretét a ferihegyi repülőtéren dr. bíró józsef, továbbá a külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa fogadta. ott volt d.s.l. dodson, nagy-britannia és észak-írország egyesült királyság budapesti nagykövete.

roy mason megérkezésekor az mti munkatársának adott nyilatkozatában elmondotta: a magyar gazdasági élet több vezetőjével: vendéglátójával, és más tárcák képviselőivel sorra kerülő találkozóin eszmecserét folytat arról, hogyan lehetne az érvényben lévő megállapodások realizálásának megfelelően bővíteni a műszaki kooperációkat és hogyan lehetne fokozni azoknak a magyar áruk-
nak az exportját, amelyek bevétele angliában korlátozás-mentes. /mti/
--

bnv 11. a ballantine és a courvoisier cég fogadása
t kf/gas/ny ie 1970. május 21.

a francia ballantine és a courvoisier cég csütörtökön este fogadást adott a duna intercontinental szállóban, a budapesti nemzetközi vásár alkalmából.

a világhírű francia italcégek képviselője, andré nonnois magyar partnereinek - a kül - és a belkereskedelmi, valamint a vendéglátó vállalatok vezetőinek bemutatta a vásáron is kiállított, új formájú palackokba töltött francia italokat. /mti/
--
-10-

20.23/ny

M 2/15



embargo 22.30 óráig!!!

bnv. 12. kormányküldöttségek érkeztek a bnv-re
t sl/gas/e ie hgy 1970. május 21.

a budapesti nemzetközi vásár alkalmából csütörtökön budapestre érkezett hét szocialista ország kormányküldöttsége.

a bolgár kormányküldöttséget ivan mihajlov, a bkp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, a csehszlovákok miloslav hruskovics miniszterelnökhelyettese, a lengyel stanislaw majewski miniszterelnökhelyettese, az állami tervbizottság elnöke, az ndk kormányküldöttségét wolfgang rauchfuss miniszterelnökhelyettese, a román josif banc miniszterelnökhelyettese, a jugoszlávot nagy ferenc, a szövetségi végrehajtó tanács tagja, a szovjet kormánydelegációt a.k. antonov elektrotechnikai miniszter vezeti.

a delegációkat apró antal, dr. ajtai miklós, timár mátyás miniszterelnökhelyettesek, illetve dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi, dr. horgos gyula kohó- és gépipari, dr. lévárdi ferenc nehézipari miniszter, gyenes andrás külügyminiszterhelyettes, valamint az országos tervhivatal és a külkereskedelmi minisztérium vezető munkatársai, az illető országok budapesti nagykövetei, illetve a nagykövetségek vezető munkatársai fogadták. /mti/
--

bnv 13. a bnv pénteki eseményei
i kf/lk/ny ie 1970. május 21.

pénteken reggel 9 órakor dr. bíró józsef külkereskedelmi miniszter ünnepélyesen megnyitja az 1970. évi budapesti nemzetközi vásárt. a megnyitón résztvesznek az erre az alkalomra hazánkba érkezett külföldi kormánydelegációk. a vásár első, hivatalos vendégei körsétát tesznek a hazai és a külföldi kiállítók pavilonjaiban.

/folyt.köv./

21.55/

- 11 -

M 22²⁰

bnv. 13. /a bnv pénteki...folyt./ny

a bnv délután 2 órakor nyitja meg kapuit a közönség előtt.

délután 3 órakor szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes, a vásárbizottság elnöke tart sajtótájékoztatót a külföldi újságírók részére.

a nyitás napján, 18 órakor paul förster, az osztrák szövetségi iparkamara alelnöke és stefan kuzmich, a nagykövetség kereskedelmi attaséja fogadást ad a gundel étteremben. sor kerül egy másik fogadásra is, 19.30 órai kezdettel a bolgár pavilonban: vaszil bogdanov nagykövet adja a fogadást az ivan mihajlov miniszterelnökhelyettes vezetésével hazánkban tartózkodó bolgár kormányküldöttség tiszteletére. /mti/

- v é g e -

21.57/ny

Mf 2225

- 12 -

60.008/4

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.



m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. május 22.

bb 1. érdekes tudományos művek az akadémiai kiadó terveiben

i ms/gk-ju zshgy

1970. május 22.

az akadémiai kiadó a harmadik negyedévben több kiemelkedő könyvvel jelentkezik. a „ régi magyarországi nyomtatványok, 1473-1600 „ című, csaknem 900 oldalas kötet a magyar nemzeti bibliográfia első részeként tudományos igényvel tárja fel könyvnyomtatásunk és könyvkiadásunk legrégebb korszakát, az összes ismert magyarországi, valamint külföldön megjelent magyar nyomtatványok, tartalmi és könyvészeti ismertetővel és bibliográfiával.

comenius születésének 300. évfordulója és a nagy lengyel pedagógus magyarországi kapcsolatai teszik időszerűvé az egykori sárospataki professzor világhírű tankönyvének, az „ orbis pictus „ néven ismert nagyszabású enciklopédiának fakszimile kiadását, amely latin-magyar szöveggel készült.

a magyarországi tanácsköztársaság 50. évfordulója alkalmából tavaly márciusban rendezett nemzetközi tudományos ülés anyagát, 13 ország szakembereinek 64 előadását, illetve felszólalását a politikai történetírás értékes adalékait is ebben az évnegyedben jelenteti meg a kiadó. h. balázs éva szerkesztésében jelenik meg az „ életek és korok „ - „ demokraták, forradalmárok, szocialisták „ című hétkötetes kis sorozat botev, herzen, kemal atatürk, tom mann, jean jaurés, károlyi mihály és gandhi életújáról, munkásságáról.

/ folyt. köv. /

Mf

-1-